

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Факультет природничий

Кафедра екології та географії

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ
ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ОBOB'ЯЗКОВОЇ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ**

«ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ»

для підготовки здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань	<i>01 Освіта/Педагогіка</i>
Спеціальність	<i>014 Середня освіта</i>
Предметна спеціальність	<i>014.07 Середня освіта (Географія)</i>
Спеціалізація	-
Освітня програма	<i>Середня освіта (Географія)</i>
Факультет	<i>Природничий</i>

Автори: доктор географічних наук, професор Олександр ЛАВРИК
кандидат біологічних наук, доцент Тамара АНДРІЙЧУК
кандидат біологічних наук, доцент Руслана ВЛАСЕНКО

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри екології та географії
Протокол № 11 від «15» лютого 2024 р.
Завідувач кафедри _____ Олександр ГАРБАР

УДК 911.2
Л-13

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного
університету імені Івана Франка
(Протокол № 3 від «23 » лютого 2024 р.)

Рецензенти:

Анатолій ГУДЗЕВИЧ – доктор географічних наук, професор кафедри географії
Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Ольга РЯБОКОНЬ – кандидат географічних наук, доцент, проректор з науково-
педагогічної роботи КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти».

Олександр ГАРБАР – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри екології та
географії Житомирського державного університету імені Івана Франка.

Л-13 **Лаврик О., Андрійчук Т., Власенко Р.**

Тестові завдання для самоконтролю та самостійної роботи з обов'язкової
освітньої компоненти «Фізична географія материків і океанів» для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка,
2024. 137 с.

Запропоноване видання призначене для самостійної підготовки здобувачів
вищої освіти до різних видів і форм підсумкового модульного контролю знань з
освітньої компоненти «Фізична географія материків і океанів». У посібнику
наводяться тестові завдання за трьома рівнями складності та різними формами
відповідей (питання з із однією правильною відповіддю, питання на встановлення
відповідності, питання множинного вибору, запитання на визначення послідовності,
питання з короткою або розгорнутою відповіддю, позначення географічних об'єктів
на контурних мапах). Посібник може бути використаний як робочий зошит під час
підготовки до занять.

Для здобувачів вищої освіти природничих і географічних факультетів,
вчителів та викладачів природничих дисциплін.

© Лаврик О. Д., 2024

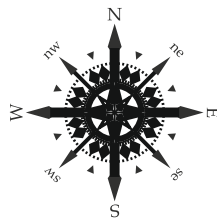
© Андрійчук Т. В., 2024

© Власенко Р. П., 2024

© Житомирський державний університет ім. І. Франка, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Африка.....	5
Австралія та Океанія.....	18
Південна Америка.....	32
Антарктида і Антарктика.....	46
Північна Америка.....	58
Євразія.....	72
Тихий океан.....	90
Атлантичний океан	101
Індійський океан	112
Північний Льодовитий океан	122
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	132
ДОДАТКИ.....	134

ВСТУП

Тестові завдання з нормативної освітньої компоненти «Фізична географія материків і океанів» розроблені для самостійної та індивідуальної роботи студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія). Спрямовані на підвищення якості підготовки фахівців під час освітнього процесу при підготовці до практичних і лабораторних занять.

Предметом вивчення освітньої компоненти «Фізична географія материків і океанів» є природа планети в цілому, її материки і океани, народи і країни.

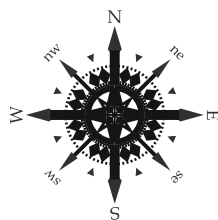
Метою вивчення освітньої компоненти «Фізична географія материків і океанів» є формування знань про загальні закономірності просторової диференціації географічної оболонки та прояву їх особливостей у межах окремих океанів, материків та фізико-географічних регіонів.

Тестові завдання розроблено у відповідності з діючою навчальною програмою та побудовано за принципом програмованого контролю знань про окремі фізико-географічні регіони планети, що дозволяє перевірити, наскільки повно засвоєний матеріал здобувачами вищої освіти.

До розв'язання здобувачам запропоновано 50 тестових завдань на кожен фізико-географічний регіон. Усі теми структуровані за трьома рівнями складності: легкий рівень – 30 тестів (питання з із 5-ма варіантами відповідей, правильною з яких є лише одна), середній рівень – 15 тестів (питання на встановлення відповідності, питання множинного вибору, питання на визначення послідовності), складний рівень – 5 завдань (запитання з короткою або розгорнутою відповіддю, позначення географічних об'єктів на контурних мапах).

Запропоновані методичні рекомендації доречно використовувати як при вивченні нового матеріалу, так і під час підсумкового модульного контролю для перевірки знань, умінь та навичок здобувачів вищої освіти.

Посібник також може бути використаний як робочий зошит під час підготовки до практичних занять. Для виконання завдань необхідно мати такі матеріали та обладнання: персональний комп'ютер з доступом до мережі Інтернет, фізико-географічний атлас світу, контурні карти з шкільного курсу «Географії материків і океанів» (7 клас), транспортир, циркуль-вимірювач, лінійка, калькулятор, міліметровий папір, синя або чорна кулькова ручка, простий олівець.

АФРИКА
Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Назвіть крайню північну точку материка Африка:

- а. мис Альмаді
- б. мис Рас-Енгела
- в. мис Голковий
- г. мис Доброї Надії
- д. мис Рас-Хафун

2. Назвіть крайню південну точку материка Африка:

- а. мис Альмаді
- б. мис Рас-Енгела
- в. мис Агульяс
- г. мис Доброї Надії
- д. мис Рас-Хафун

3. Назвіть крайню західну точку материка Африка:

- а. мис Голковий
- б. мис Альмаді
- в. мис Доброї Надії
- г. мис Бланко
- д. мис Рас-Хафун

4. Назвіть крайню східну точку материка Африка

- а. мис Голковий
- б. мис Альмаді
- в. мис Доброї Надії
- г. мис Бланко
- д. мис Рас-Хафун

5. Яка площа (млн км²) материка Африка?

- а. 7,7
- б. 17,8
- в. 24,4
- г. 30,3
- д. 54,6

6. Яка висота вулкана Кіліманджаро?

- а. 3415 м
- б. 4100 м
- в. 4165 м
- г. 4620 м
- д. 5895 м

7. Назвіть найвищу точку Атлаських гір:
- а. Джебель-Тубкаль
  - б. Емі-Куссі
  - в. Камерун
  - г. Марра
  - д. Тахат
8. Який острів розташовується у Гвінейській затоці?
- а. арх. Занзібар
  - б. о. Мадагаскар
  - в. о. Мальта
  - г. о. Сан-Томе
  - д. о. Сокотра
9. Назвіть праву притоку річки Конго:
- а. р. Лімпопо
  - б. р. Нігер
  - в. р. Оранжева
  - г. р. Сенегал
  - д. р. Убангі
10. У межах якої території розташовується нагір'я Тібесті?
- а. пустеля Сахара
  - б. пустеля Калахарі
  - в. пустеля Наміб
  - г. Східно-Африканське плоскогір'я
  - д. Ефіопське нагір'я
11. Який водоспад знаходиться на річці Замбезі?
- а. вдсп. Анхель
  - б. вдсп. Вікторія
  - в. вдсп. Лівінгстона
  - г. Ніагарський вдсп.
  - д. вдсп. Стенлі
12. Який канал з'єднує Африку з Євразією?
- а. Коринфський канал
  - б. Мозамбіцька протока
  - в. Панамський канал
  - г. протока Дрейка
  - д. Суецький канал
13. У якій частині материка знаходиться пустеля Калахарі?
- а. Західна Африка

- б. Південна Африка
- в. Північна Африка
- г. Східна Африка
- д. Центральна Африка

14. Яка найвища точка плато Дарфур?

- а. влк. Камерун
- б. влк. Кіліманджаро
- в. влк. Марра
- г. г. Тахат
- д. г. Тубкаль

15. Назвіть річку, яка впадає в Гвінейську затоку:

- а. р. Ніл
- б. р. Замбезі
- в. р. Лімпопо
- г. р. Нігер
- д. р. Оранжева

16. У якій частині Африки знаходяться Капські гори?

- а. північ
- б. південь
- в. схід
- г. захід
- д. центр

17. Який дослідник Африки описав свої подорожі у книзі «Подорожі та дослідження місіонера у Південній Африці» (1857 р.)?

- а. Генрі-Мортон Стенлі
- б. Генріх Барт
- в. Девід Лівінгстон
- г. Джон Спик
- д. Фредерік Кайо

18. На якій річці знаходиться водоспад Вікторія?

- а. р. Замбезі
- б. р. Конго
- в. р. Лімпопо
- г. р. Ніл
- д. р. Убангі

19. Назвіть найбільший півострів материка Африка:

- а. Аравійський півострів
- б. півострів Лабрадор
- в. Сомалійський півострів

- г. півострів Юкатан
- д. півострів Ютландія

20. До якої водойми впадає річка Ніл?

- а. Середземне море
- б. Червоне море
- в. Аравійське море
- г. Гвінейська затока
- д. Атлантичний океан

21. Яка висота гори Джебель-Тубкаль (Атлаські гори)?

- а. 2061 м
- б. 3088 м
- в. 4167 м
- г. 6194 м
- д. 8848 м

22. Де знаходиться гирло річки Сенегал?

- а. Аравійське море
- б. Атлантичний океан
- в. Гвінейська затока
- г. Середземне море
- д. Червоне море

23. Яка протока розділяє о. Мадагаскар і материк Африка?

- а. Баб-ель-Мандебська протока
- б. Гібралтарська протока
- в. Керченська протока
- г. Мозамбіцька протока
- д. протока Лаперуза

24. Який найбільший острів знаходиться біля берегів Африки?

- а. о. Гренландія
- б. о. Калімантан
- в. о. Мадагаскар
- г. о. Ньюфаундленд
- д. о. Сокотра

25. Яка висота гори Кенія?

- а. 3088 м
- б. 4100 м
- в. 4165 м
- г. 4507 м
- д. 5199 м

26. Яка річка має найбільшу довжину у межах Африки?

- а. р. Замбезі
- б. р. Конго
- в. р. Лімпопо
- г. р. Ніл
- д. р. Убангі

27. Назвіть найбільшу повноводну річку Африки:

- а. р. Замбезі
- б. р. Конго
- в. р. Лімпопо
- г. р. Ніл
- д. р. Убангі

28. Яка найбільша пустеля Африки?

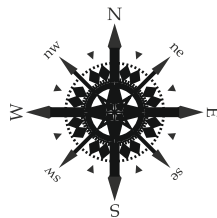
- а. Лівійська пустеля
- б. Нубійська пустеля
- в. пустеля Калахарі
- г. пустеля Наміб
- д. пустеля Сахара

29. Поблизу якого міста в Африці було зафіксовано рекордну високу температуру повітря (+57,8 °C)?

- а. Каїр
- б. Тріполі
- в. Камерун
- г. Преторія
- д. Гіза

30. Де в Африці випадає найбільше опадів на рік?

- а. Атлас
- б. Калахарі
- в. Наміб
- г. Сахара
- д. узбережжя Гвінейської затоки

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідності:

1. Установіть відповідність між дослідниками Африки та їх науковими здобутками:

1. Бартоломеу Діаш	А) перший з європейців, який доплив до мису Доброї Надії	А	Б	В	Г	Д
2. Девід Лівінгстон	Б) дослідив о. Мадагаскар	1				
3. Генрі Мортон Стенлі	В) дослідив р. Конго	2				
4. Є. П. Ковалевський	Г) відкрив вдсп. Вікторія	3				
	Д) відкрив р. Абд	4				

2. Установіть відповідність між вершинами Африки та гірськими системами:

1. г. Тубкаль	А) Східно-Африканське плоскогір'я	А	Б	В	Г	Д
2. г. Рувензорі	Б) Драконові гори	1				
3. г. Табана-Нтленьяна	В) Атлаські гори	2				
4. г. Емі-Кусі	Г) Капські гори	3				
	Д) нагір'я Тібесті	4				

3. Установіть відповідність між морськими течіями і узбережжями Африки, на які вони впливають:

1. Канарська течія	А) південно-західне узбережжя	А	Б	В	Г	Д
2. Бенгельська течія	Б) східне узбережжя	1				
3. Сомалійська течія	В) південно-східне узбережжя	2				
4. Мозамбіцька течія	Г) північно-західне узбережжя	3				
	Д) північне узбережжя	4				

4. Установіть відповідність між річками Африки та місцями їх впадіння до інших водойм:

1. р. Ніл	А) Атлантичний океан	А	Б	В	Г	Д
2. р. Конго	Б) оз. Вікторія	1				
3. р. Джубба	В) р. Замбезі	2				
4. р. Кагера	Г) Індійський океан	3				
	Д) Середземне море	4				

5. Установіть відповідність між природними зонами Африки та рослинами, які там ростуть:

1. савана	А) ліберійське кавове дерево	А	Б	В	Г	Д
2. вологі екваторіальні ліси	Б) джугун	1				
3. пустелі і напівпустелі	В) баобаб	2				
4. вічнозелені твердолисті ліси і чагарники	Г) едельвейс	3				
	Д) ююба	4				

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Через які протоки та канали Африка межує з Євразією?

- а. Суецький канал
- б. Панамський канал
- в. Баб-ель-Мандебська протока
- г. протока Дрейка
- д. Гібралтарська протока
- е. протока Ла-Манш
- ж. Зондська протока

7. Які з цих вітрів формуються переважно на території Африки?

- а. афганець
- б. баргузин
- в. бора
- г. самум
- д. сірокко
- е. хабуб
- ж. чинук

8. Які з цих тварин належать до великої «африканської п'ятірки»?

- а. африканський слон
- б. бегемот великий
- в. зебра пустельна
- г. крокодил нільський
- д. лев пустельний
- е. пантера плямиста
- ж. чорний гну

9. Які з цих гірських систем знаходиться в Африці?

- а. Альпи
- б. Ахаггар
- в. Гвінейське нагір'я
- г. Гімалаї
- д. Капські гори
- е. Кордильєри
- ж. Тавр

10. Які з цих річок є притоками Конго?

- а. р. Арувімі
- б. р. Блакитний Ніл
- в. р. Замбезі
- г. р. Лукуга
- д. р. Нігер
- е. р. Оранжева
- ж. р. Убангі

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте вершини Африки у порядку збільшення їх висоти:

- а. Джебель-Тубкаль
- б. Кенія
- в. Кіліманджаро
- г. Емі-Куссі
- д. Стенлі

12. Розташуйте річки Африки у порядку збільшення їх довжини:

- а. р. Замбезі
- б. р. Конго
- в. р. Лімпопо
- г. р. Ніл
- д. р. Оранжева

13. Розташуйте Великі Африканські озера у напрямі з півночі на південь:

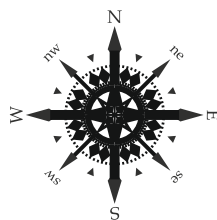
- а. оз. Альберт
- б. оз. Едвард
- в. оз. Ківу
- г. оз. Ньяса
- д. оз. Танганьїка

14. Прокладіть маршрут для корабля, який рухається уздовж західного узбережжя Африки від Гібралтарської протоки до мису Агульяс:

- а. гирло р. Конго
- б. Канарські острови
- в. мис Доброї Надії
- г. порт Дакар
- д. узбережжя Гвінейської затоки з видом на вулкан Камерун

15. Розташуйте природні зони Африки у напрямі від північного узбережжя до екватора:

- а. вологі екваторіальні ліси
- б. пустелі та напівпустелі
- в. савани і рідколісся
- г. сезонно-вологі ліси
- д. твердолисті вічнозелені ліси і чагарники

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у градусах) материка Африка із заходу на схід уздовж паралелі 15° пн. ш.

---

2. Укажіть амплітуду висот між найвищою і найнижчою точками Африки.

---

3. Знайдіть на мапі Африки географічний об'єкт з координатами 03°04'00" пд. ш. 37°21'33" сх. д. і назвіть його. Укажіть від нього азимут на піраміду Хеопса.

---

4. За даними рис. 1 схарактеризуйте клімат м. Преторія (ПАР):

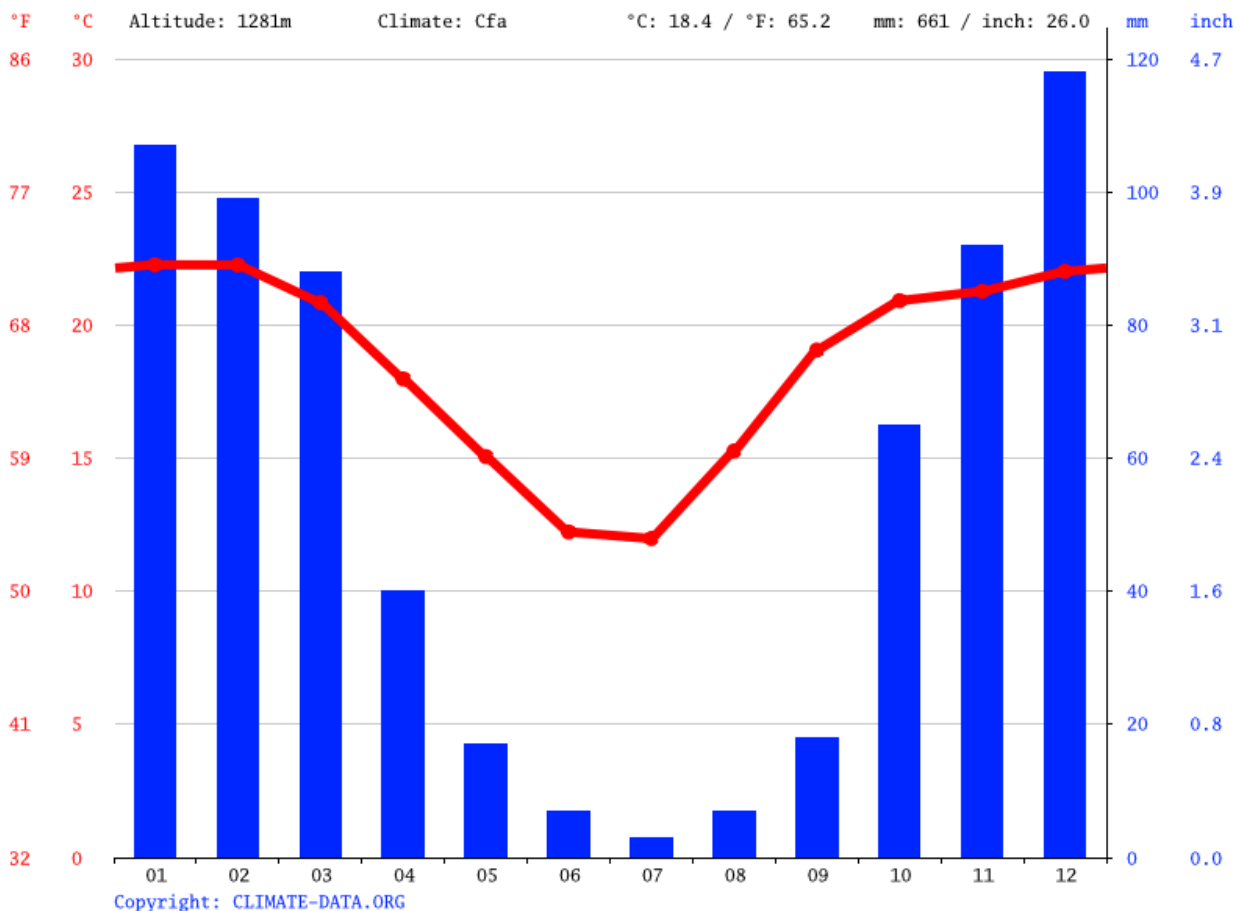

Рис. 1. Кліматограма м. Преторія (ПАР) [33]

Blank lined writing area consisting of multiple horizontal lines.

5. Ідентифікуйте географічні об'єкти, які позначені різними фігурами на контурній мапі Африки (рис. 2А, Б):

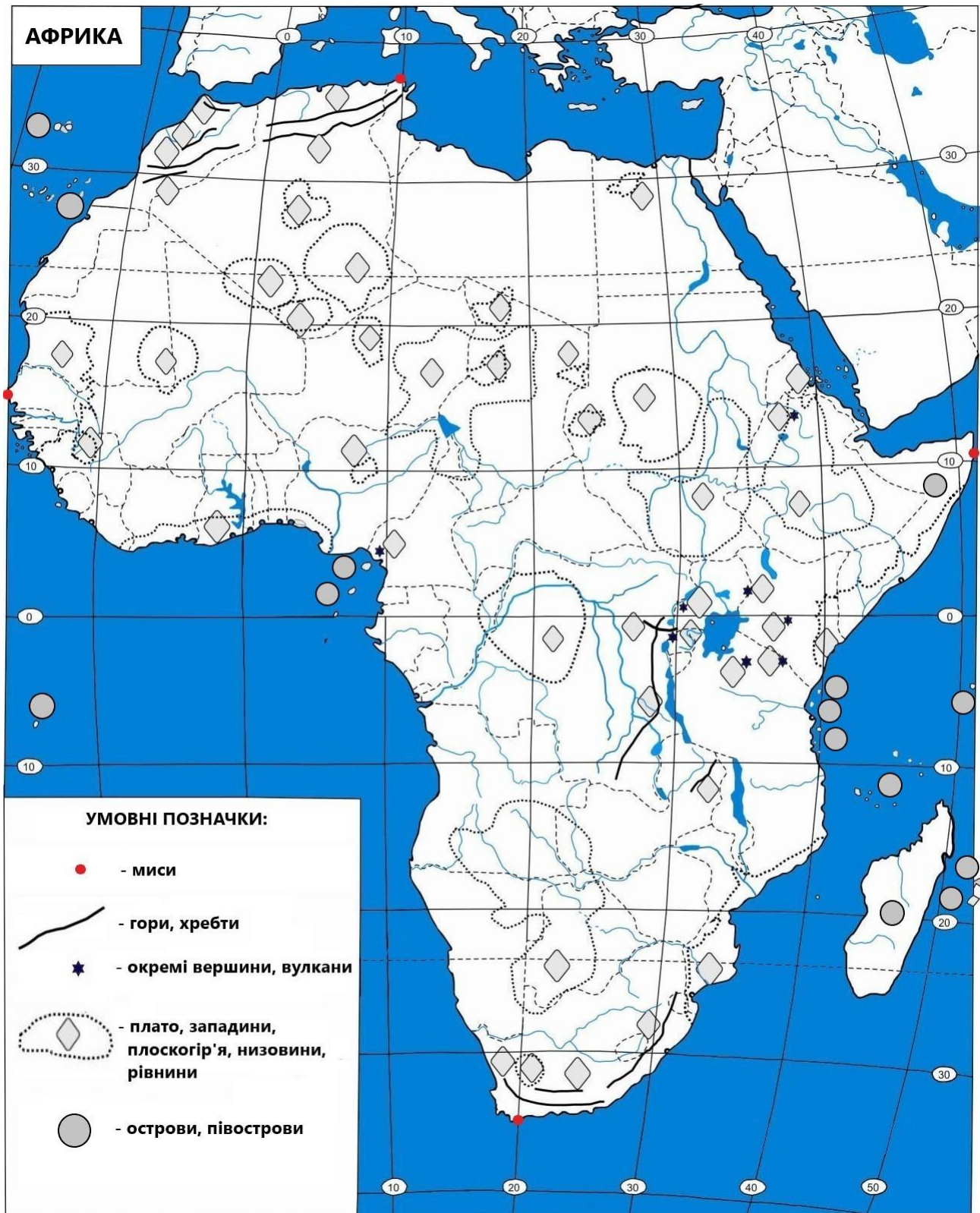

Рис. 2А. Визначення географічного положення та орографічних об'єктів на контурній мапі Африки

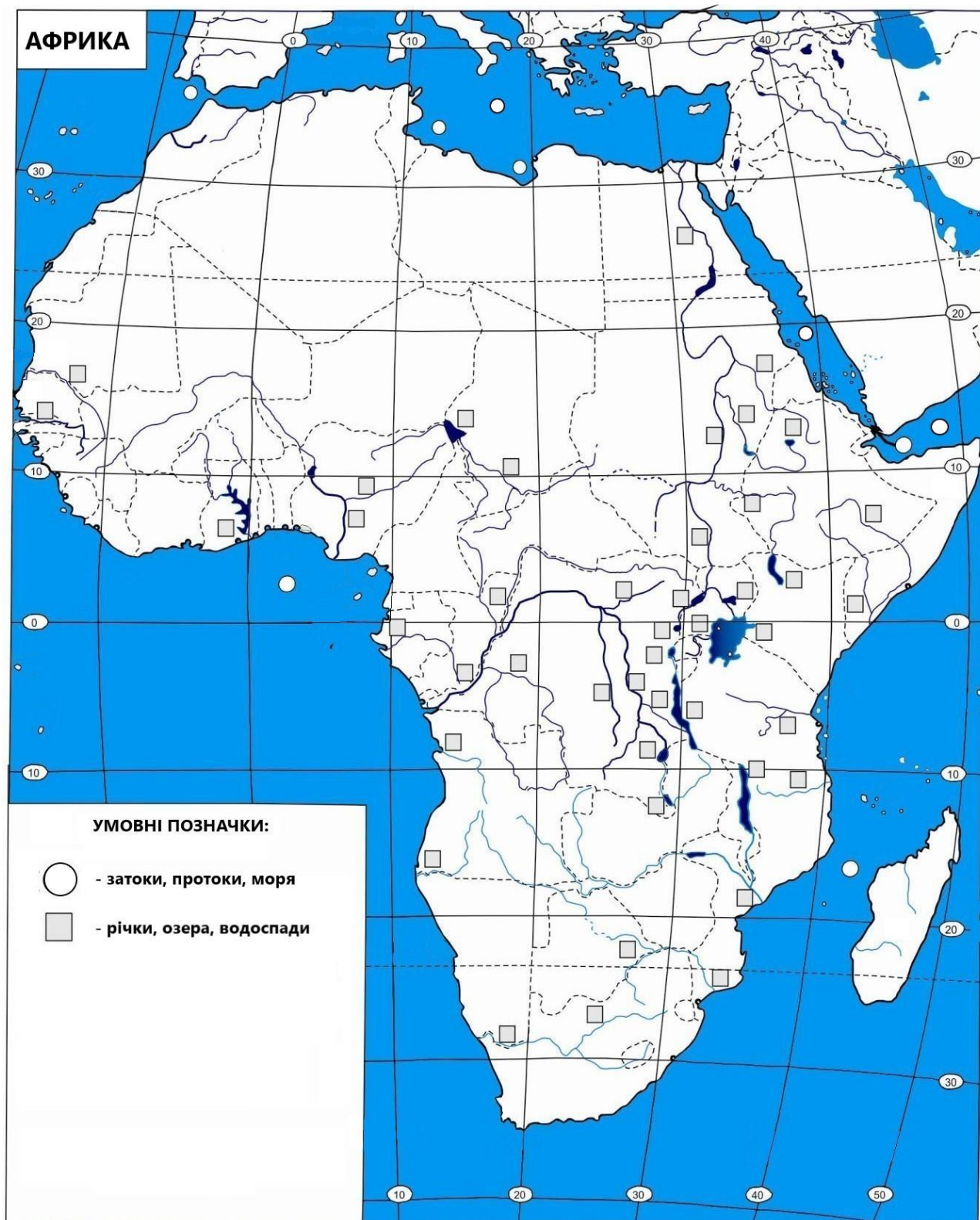

Рис. 2Б. Визначення гідрографічних об'єктів на контурній мапі Африки

АВСТРАЛІЯ ТА ОКЕАНІЯ
Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Назвіть крайню північну точку материка Австралія:

- а. мис Байрон
- б. мис Гейбл-енд-Форленд
- в. мис Йорк
- г. мис Південно-Східний
- д. мис Стіп-Пойнт

2. Назвіть крайню південну точку материка Австралія:

- а. мис Байрон
- б. мис Йорк
- в. мис Південно-Східний
- г. мис Стіп-Пойнт
- д. Південний мис

3. Назвіть крайню західну точку материка Австралія:

- а. Західний мис
- б. мис Байрон
- в. мис Йорк
- г. мис Південно-Східний
- д. мис Стіп-Пойнт

4. Назвіть крайню східну точку материка Австралія:

- а. мис Байрон
- б. мис Йорк
- в. мис Південно-Східний
- г. мис Стіп-Пойнт
- д. Східний мис

5. Яка площа (млн км²) материка Австралія?

- а. 7,7
- б. 17,8
- в. 24,4
- г. 30,3
- д. 54,6

6. Яка протока відділяє материк Австралія від о. Нова Гвінея?

- а. Берингова протока
- б. Дейвісова протока
- в. Суецький канал
- г. протока Дрейка
- д. Торресова протока

7. Який географічний об'єкт в Австралії називають «Дарлінг»?
- а. гора
  - б. затока
  - в. озеро
  - г. рівнина
  - д. річка
8. Який географічний об'єкт в Австралії називають «Арнемленд»?
- а. гора
  - б. затока
  - в. море
  - г. острів
  - д. півострів
9. Що у перекладі з латини означає назва материка Австралія («*terra australis incognita*»)?
- а. Вогняна Земля
  - б. Невідома південна земля
  - в. Нова Голландія
  - г. Нова Земля
  - д. Новий Світ
10. Яка річка Австралії пересихає у посушливі сезони?
- а. р. Амазонка
  - б. р. Дарлінг
  - в. р. Купер-Крік
  - г. р. Марі
  - д. р. Муррей
11. Яка водойма омиває більшу частину південного узбережжя Австралії?
- а. Тихий океан
  - б. Атлантичний океан
  - в. Велика Австралійська затока
  - г. Арафурське море
  - д. Тасманове море
12. Назвіть європейця, який перший піднявся на найвищу точку Австралії:
- а. Абель Тасман
  - б. Віллем Янсзон
  - в. Джеймс Кук
  - г. Павло Едмунд Стшелецький
  - д. Тадеуш Косцюшко
13. Який із перерахованих географічних об'єктів розташовується на сході материка Австралія?

- а. Велика піщана пустеля
- б. Великий вододільний хребет
- в. Велика пустеля Вікторія
- г. Велика рівнина
- д. Нубійська пустеля

14. Яка найвища точка Австралії?

- а. гора Вудрофф
- б. гора Костюшко
- в. гора Таунсенд
- г. плато Кімберлі
- д. хребет Дарлінг

15. Яка висота г. Костюшко?

- а. 2209 м
- б. 2228 м
- в. 2998 м
- г. 3424 м
- д. 4042 м

16. Яка протока відділяє материк Австралія від о. Тасманія?

- а. Басова протока
- б. Берингова протока
- в. протока Бофорта
- г. Магелланова протока
- д. Торрессова протока

17. Яка з цих тварин НЕ мешкає в Австралії?

- а. єхидна
- б. зубр
- в. качкодзьоб
- г. кенгуру
- д. коала

18. Яке місце в Австралії має найменшу висоту над рівнем моря?

- а. г. Косцюшко
- б. Західноавстралійське плоскогір'я
- в. рівень оз. Ейр
- г. рівень оз. Торренс
- д. хребет Фліндерсі Маунт-Лофті

19. Який австралійський ссавець відкладає яйця?

- а. собака динго
- б. качкодзьоб
- в. кенгуру

- г. тасманський диявол
- д. королівський пінгвін

20. Як називають річки Австралії, що часто пересихають?

- а. кріки
- б. ваді
- в. узбої
- г. баканаси
- д. канали

21. Яке найбільше озеро Австралії?

- а. оз. Амадісс
- б. оз. Герднер
- в. оз. Грейт-Лейк
- г. оз. Ейр
- д. оз. Торренс

22. Як в Австралії називають зарості низькорослих (1–2 м) вічнозелених ксерофітних чагарників?

- а. гілеї
- б. пампа
- в. скреб
- г. рідколісся
- д. чапараль

23. Який тип клімату характерний для переважної частини Австралії?

- а. екваторіальний клімат
- б. субтропічний морський клімат
- в. тропічний континентальний сухий клімат
- г. помірний континентальний клімат
- д. субполярний клімат

24. Де в Австралії випадає найбільша кількість опадів (2243 мм)?

- а. м. Сідней
- б. м. Кернс
- в. м. Канберра
- г. м. Мельбурн
- д. м. Гобарт

25. Укажіть географічні широти Тихого океану, у межах яких розташовуються острови Океанії:

- а. 01° пд. ш. та 30° пн. ш.
- б. 01° пн. ш. та 30° пд. ш.
- в. 05° пн. ш. та 05° пд. ш.
- г. 10° пн. ш. та 10° пд. ш.

д. 30° пн. ш. та 30° пд. ш.

26. Які острови НЕ належать до Океанії?

- а. о-ви Мікронезія
- б. о. Нова Гвінея
- в. о-ви Нова Зеландія
- г. о-ви Нова Земля
- д. о-ви Полінезія

27. Який дослідник уперше вжив назву «Океанія»?

- а. Абель Тасман
- б. Віллем Янсзон
- в. Джеймс Кук
- г. Конрад Мальт-Брун
- д. Метью Фліндерс

28. Який атол Океанії має найбільшу за площею лагуну на планеті?

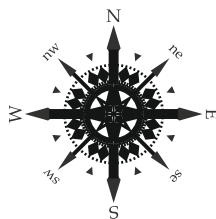
- а. атол Бікіні
- б. атол Вото
- в. атол Кваджалейн
- г. атол Наморік
- д. атол Ронгерік

29. Яка гора Океанії є одним з найбільш вологих місць на планеті?

- а. Вай-але-але
- б. Джая
- в. Мауна-Кеа
- г. Мауна-Лоа
- д. Сагарматха

30. Який птах символізує острови Нова Зеландія?

- а. дронг
- б. ківі
- в. пінгвін
- г. страус ему
- д. фламінго

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідності:

1. Установіть відповідність між дослідниками Австралії та їх науковими здобутками:

1. Абель Тасман	A) перший доплив до Австралії
2. Віллем Янсзон	Б) запропонував назву «Австралія»
3. Джеймс Кук	В) довів, що Австралія є материк
4. Метью Фліндерс	Г) відкрив найвищу точку материка
	Д) уперше закартографував східне узбережжя Австралії

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

2. Установіть відповідність між вершинами Австралії і Океанії та їх висотами:

1. г. Костюшко	A) 4884 м
2. г. Таунсенд	Б) 3754 м
3. г. Джая	В) 2209 м
4. г. Кука	Г) 2061 м
	Д) 2228 м

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

3. Установіть відповідність між частинами узбережжя Австралії та морськими течіями, які на них впливають:

1. південне узбережжя	A) Західноавстралійська течія
2. західне узбережжя	Б) Східноавстралійська течія
3. східне узбережжя	В) Південна Пасатна течія
4. північне узбережжя	Г) течія Західних Вітрів
	Д) Гольфстрим

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

4. Установіть відповідність між річками Австралії та місцями їх впадіння до інших водойм:

1. р. Вікторія	A) р. Муррей
2. р. Дарлінг	Б) оз. Ейр
3. р. Фіцрой	В) Тиморське море
4. р. Купер-Крік	Г) Атлантичний океан
	Д) Коралове море

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

5. Установіть відповідність між природними зонами Австралії та ґрунтами:

1. савани і рідколісся	A) червоні фералітні ґрунти
2. пустелі та напівпустелі	Б) червоно-бурі ґрунти
3. вічнозелені твердолисті ліси і чагарники	В) сіро-бурі ґрунти
4. вологі та змінно вологі ліси	Г) червоно-жовті фералітні ґрунти
	Д) чорноземи звичайні

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Які з цих географічних об'єктів знаходяться у межах Австралії?

- а. Альпи
- б. Велика пустеля Вікторія
- в. Великий Вододільний хребет
- г. Великі рівнини
- д. Земля Вікторії
- е. Наалларбор
- ж. Скелясті гори

7. Які з цих пустель знаходяться на території Австралії?

- а. Велика Піщана пустеля
- б. пустеля Атакама
- в. пустеля Гібсона
- г. пустеля Гобі
- д. пустеля Каракуми
- е. пустеля Сахара
- ж. пустеля Сімпсон

8. Які з цих представників біоти належать до ендеміків Австралії та Океанії?

- а. вогнистий колібрі-крихітка
- б. дуб скельний
- в. евкаліпт королівський
- г. страус нанду
- д. полоз жовточеревий
- е. сірий кенгуру
- ж. сумчастий диявол

9. Які з цих островів належать до Океанії?

- а. Гаваї
- б. Канарські острови
- в. Каролінські острови
- г. Мальдівські острови
- д. Соломонові острови
- е. Фарери
- ж. Шпіцберген

10. Які з цих озер знаходяться в Австралії?

- а. оз. Балатон
- б. оз. Велике Невільничче
- в. оз. Герднер
- г. оз. Іссик-Куль
- д. оз. Несамовите
- е. оз. Торренс
- ж. оз. Фром

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте вершини Австралії та Океанії у порядку збільшення їх висоти:

- а. г. Моусон-Пік
- б. г. Пунчак-Джая
- в. г. Таунсенд
- г. г. Вудрофф
- д. г. Косцюшко

12. Розташуйте річки Австралії у порядку зменшення їх довжини:

- а. р. Дарлінг
- б. р. Купер-Крік
- в. р. Муррей
- г. р. Фіцрой
- д. р. Фліндерс

13. Розташуйте географічні об'єкти Австралії та Океанії у напрямі із заходу на схід:

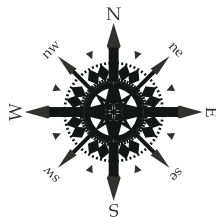
- а. витік р. Дарлінг
- б. г. Костюшко
- в. мис Стіп-Пойнт
- г. о-ви Баунті
- д. оз. Ейр

14. Розташуйте у хронологічному порядку події з історії дослідження Австралії та Океанії:

- а. Абель Тасман відкрив острів, який у подальшому назвали Тасманією
- б. Британське адміралтейство остаточно затвердило назву материка Австралія
- в. Віллем Янсзон досяг узбережжя півострова Кейп-Йорк
- г. Джеймс Кук дослідив східні береги Австралії
- д. публікація книги Метью Фліндерса «Мандрівка до *Terra Australis*»

15. Розташуйте острови Океанії у порядку збільшення їх площі:

- а. о. Віті-Леву
- б. о. Нова Гвінея
- в. о. Південний
- г. о. Північний
- д. о. Різдва

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у кілометрах) материка Австралія із заходу на схід уздовж паралелі 30° пд. ш.

---

2. Укажіть амплітуду висот між найвищою і найнижчою точками Австралії.

---

3. Знайдіть на мапі Австралії г. Мегаррі (1253 м). Задайте азимут 236° і відкладіть від неї відстань 653 км. Знайдіть точку і назвіть її координати.

---

4. За даними рис. 3 схарактеризуйте клімат м. Перт (Австралія):

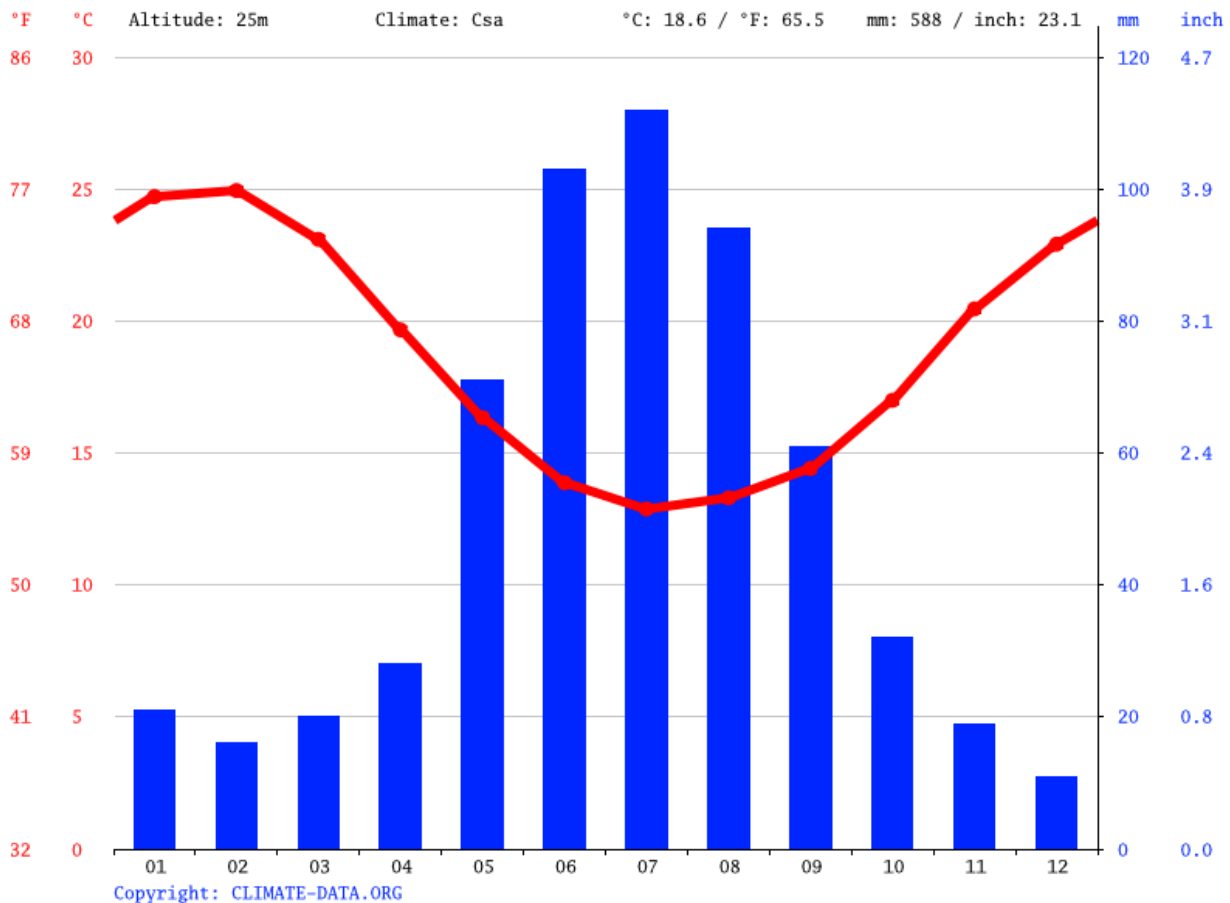
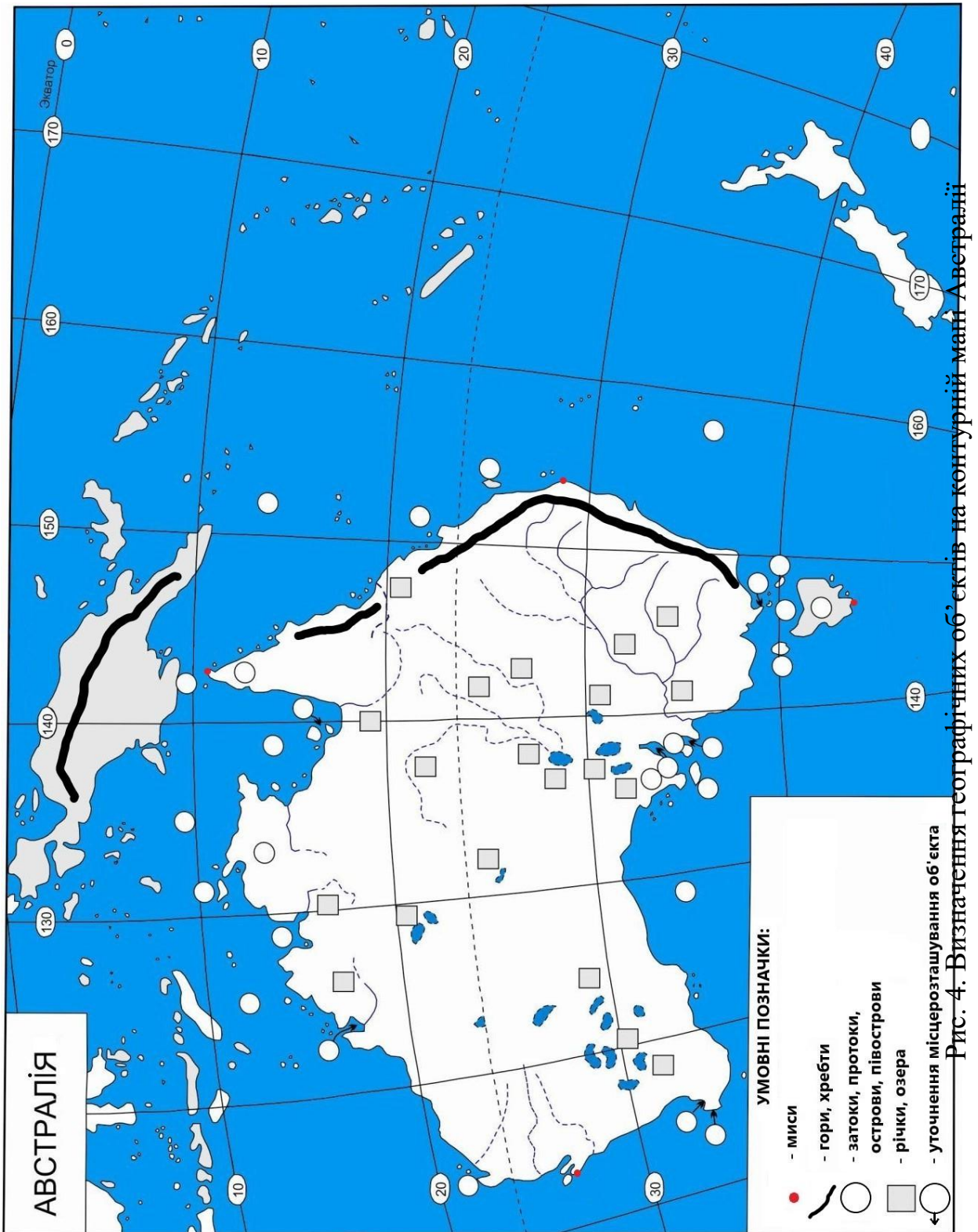
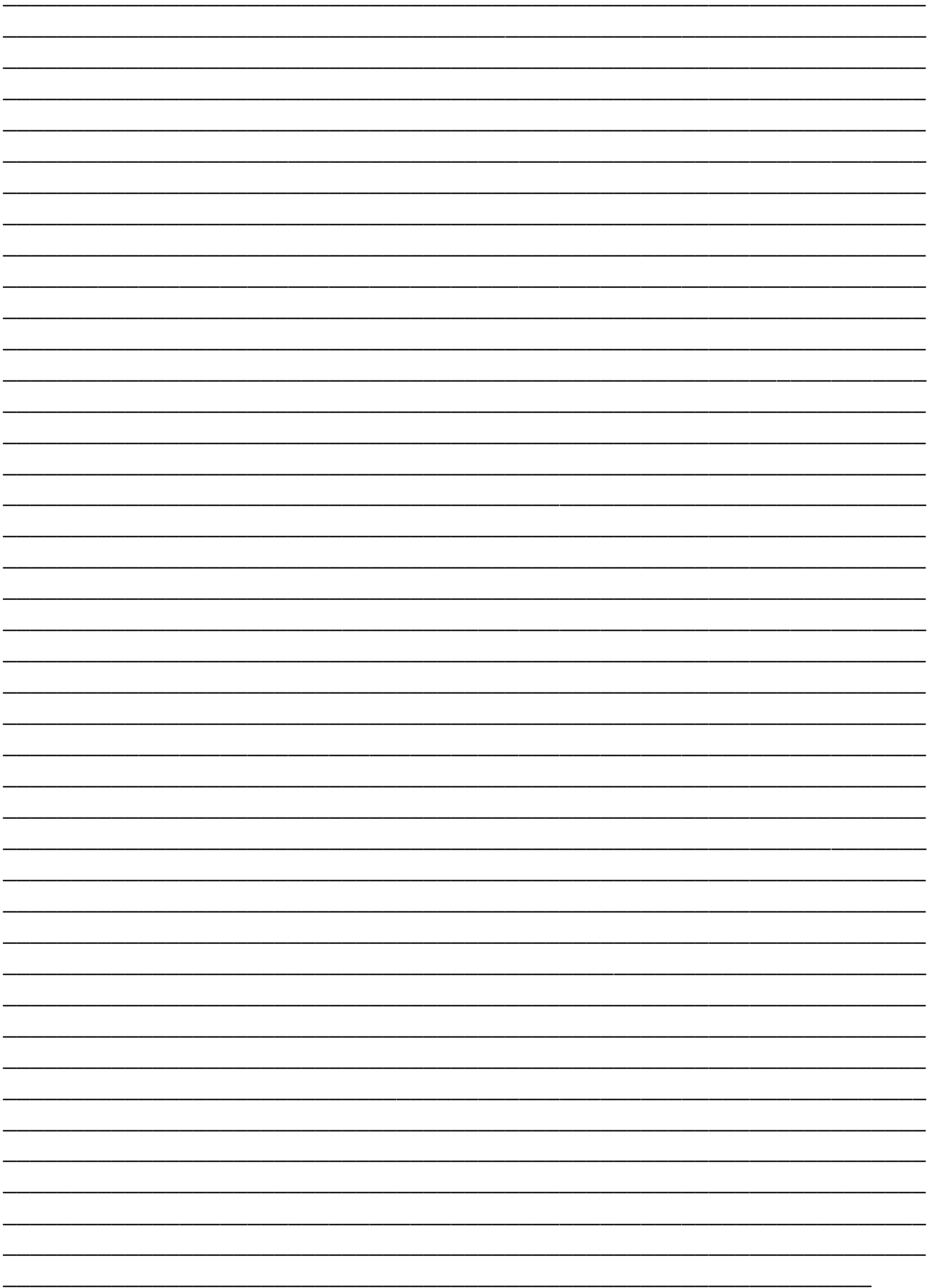

Рис. 3. Кліматограма м. Перт (Австралія) [33]

5. Ідентифікуйте географічні об'єкти, які позначені різними фігурами на контурній мапі Австралії та Океанії (рис. 4, 5):

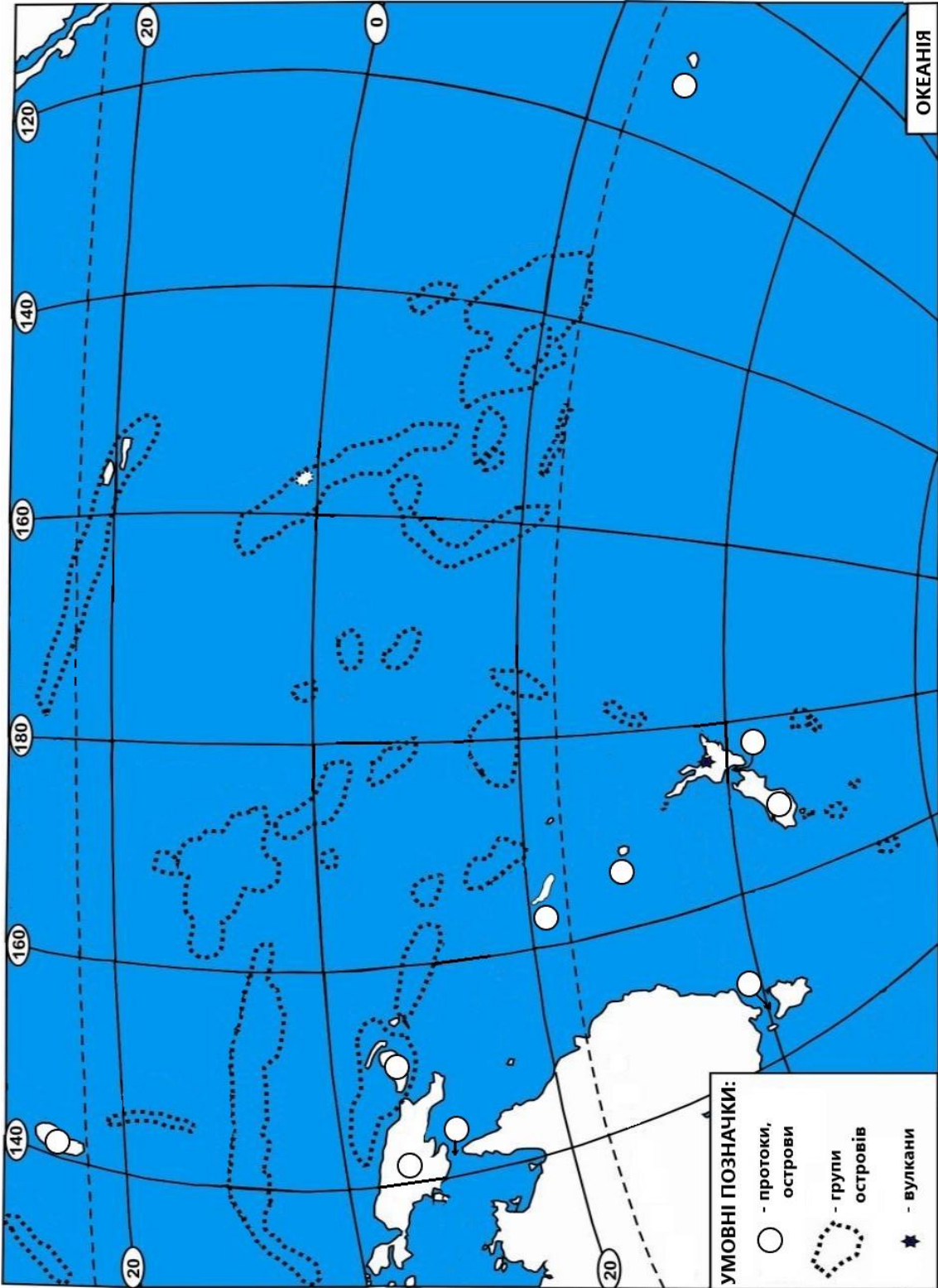

Рис. 5. Визначення географічних об'єктів на контурній мапі Океанії

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Назвіть крайню північну точку материка Південна Америка:

- а. мис Париньяс
- б. мис Кабу-Бранку
- в. мис Горн
- г. мис Фроуерд
- д. мис Гальїнас

2. Назвіть крайню південну точку материка Південна Америка:

- а. мис Париньяс
- б. мис Кабу-Бранку
- в. мис Горн
- г. мис Фроуерд
- д. мис Гальїнас

3. Назвіть крайню західну точку материка Південна Америка:

- а. мис Париньяс
- б. мис Кабу-Бранку
- в. мис Горн
- г. мис Фроуерд
- д. мис Гальїнас

4. Назвіть крайню східну точку материка Південна Америка:

- а. мис Париньяс
- б. мис Кабу-Бранку
- в. мис Горн
- г. мис Фроуерд
- д. мис Гальїнас

5. Яка площа (млн км²) материка Південна Америка?

- а. 13,6
- б. 17,8
- в. 24,4
- г. 30,3
- д. 54,6

6. Хто з названих науковців досліджував явище висотної поясності Анд?

- а. Микола Миклухо-Маклай
- б. Александер фон Гумбольдт
- в. Абель Тасман
- г. Фріттьйоф Нансен

д. Володимир Вернадський

7. Як перекладається з іспанської «Ель-Ніньйо» – явище, яке виникає поблизу західного узбережжя Південної Америки?

- а. катастрофа
- б. небезпека
- в. нещастя
- г. радість
- д. хлопчик

8. Яка морська течія є однією з причин виникнення пустелі Атакама?

- а. Гвіанська течія
- б. Перуанська течія
- в. течія Гольфстрім
- г. течія Західних вітрів
- д. течія Куросіо

9. Яка з перерахованих річок є притокою Амазонки?

- а. р. Оріноко
- б. р. Парагвай
- в. р. Сан-Франциску
- г. р. Тапажос
- д. р. Уругвай

10. Назвіть найвищу точку Анд:

- а. г. Аконкагуа
- б. г. Деналі
- в. г. Еверест
- г. г. Косцюшко
- д. г. Монблан

11. Яка довжина річки Амазонка?

- а. 6437 м
- б. 5989 м
- в. 6200 м
- г. 5800 м
- д. 5760 м

12. Між якими географічними об'єктами розташовується Амазонська низовина?

- а. Гвіанське плоскогір'я і Ла-Платська низовина
- б. Південноамериканські Кордильєри та Тихий океан
- в. Гвіанське і Бразильське плоскогір'я
- г. Ла-Платська та Орінокська низовина
- д. Гвіанське плоскогір'я та Орінокська низовина

13. Назвіть озеро Південної Америки, яке має лагунне походження:
- а. оз. Тітікака
  - б. оз. Поопо
  - в. оз. Онтаріо
  - г. оз. Маракайбо
  - д. оз. Ейр
14. Який водоспад знаходиться у межах Гвіанського нагір'я?
- а. водоспади Ігуасу
  - б. вдсп. Лівінгстона
  - в. вдсп. Стенлі
  - г. Ніагарський вдсп.
  - д. вдсп. Анхель
15. До якої водойми впадає річка Парана?
- а. р. Амазонка
  - б. Атлантичний океан
  - в. Біскайська затока
  - г. оз. Маракайбо
  - д. Тихий океан
16. Назвіть холодну течію, яка омиває південно-східне узбережжя Південної Америки:
- а. Антильська течія
  - б. Бразильська течія
  - в. Гвіанська течія
  - г. Перуанська течія
  - д. Фолклендська течія
17. У результаті впливу якої холодної течії сформувалася пустеля Атакама?
- а. Антильська течія
  - б. Бразильська течія
  - в. Гвіанська течія
  - г. Перуанська течія
  - д. Фолклендська течія
18. Які острови названі на честь місцевих гігантських черепах?
- а. Галапагоські острови
  - б. Кайманові острови
  - в. Мальвінські острови
  - г. Південні Оркнейські острови
  - д. Південні Шетландські острови
19. На яку відстань на материк Південна Америка простяглися гори Анди?
- а. 5000 км

- б. 6000 км
- в. 7000 км
- г. 8000 км
- д. 9000 км

20. Якою протокою о. Вогняна Земля відділений від материка Антарктида?

- а. Магелланова протока
- б. Панамський канал
- в. протока Дрейка
- г. Флоридська протока
- д. Ямайська протока

21. У яких горах знаходиться вулкан Котопахі?

- а. Альпи
- б. Анди
- в. Аппалачі
- г. Гімалаї
- д. Кордильєри

22. Притокою якої річки є р. Мадейра?

- а. р. Амазонка
- б. р. Ніл
- в. р. Оріноко
- г. р. Парана
- д. р. Конго

23. На півдні якого материка розташована Магелланова протока?

- а. Австралія
- б. Африка
- в. Євразія
- г. Південна Америка
- д. Північна Америка

24. Яка гора з висотою 6310 м знаходиться в Андах?

- а. г. Аконкагуа
- б. влк. Чимборасо
- в. г. Сан-Валентин
- г. г. Іямпу
- д. г. Уаскаран

25. Притокою якої річки є р. Ріу-Негру?

- а. р. Амазонка
- б. р. Оріноко
- в. р. Парагвай
- г. р. Парана

д. р. Уругвай

26. Яка затока сформована гирлом р. Парана?

- а. Аденська затока
- б. Гвіанська затока
- в. затока Карпентарія
- г. затока Ла-Плата
- д. Мексиканська затока

27. Як називається тропічний вологий широколистяний ліс, який вкриває більшу частину Амазонської низовини у Південній Америці?

- а. каатинга
- б. саванні ліси
- в. сельва
<ли>г. мангри- д. маквіс

28. Які материки розділяє Панамський перешийок?

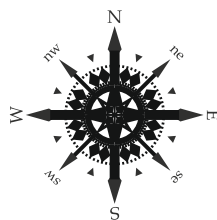
- а. Австралія і Африка
- б. Євразія та Австралія
- в. Південна Америка і Антарктида
- г. Південна Америка та Африка
- д. Південна Америка і Північна Америка

29. Які материки розділяє протока Дрейка?

- а. Австралія і Африка
- б. Євразія та Австралія
- в. Південна Америка і Антарктида
- г. Південна Америка та Африка
- д. Південна Америка і Північна Америка

30. Яке місце в Південній Америці має найменшу висоту над рівнем моря?

- а. оз. Маракайбо
- б. оз. Тітікака
- в. лагуна-дель-Карбон
- г. влк. Льюльялььяко
- д. г. Аконкагуа

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідностей:

1. Установіть відповідність між дослідниками Південної Америки та їх науковими здобутками:

1. Еме Боплан	А) перетнув Панамський перешийок і досяг Тихого океану	А	Б	В	Г	Д
2. Х. Колумб	Б) остаточно знищив імперію Інків	1				
3. В. Нуньес де Бальбоа	В) досяг гирла Оріноко	2				
4. Ф. Магеллан	Г) описав природу Південної Америки	3				
	Д) проплив (Магеллановою) протокою	4				

2. Установіть відповідність між вершинами Південної Америки та їх висотами:

1. влк. Котопахі	А) 5896 м	А	Б	В	Г	Д
2. влк. Чимборасо	Б) 8848 м	1				
3. г. Уаскаран	В) 6310 м	2				
4. г. Аконкагуа	Г) 6768 м	3				
	Д) 6962 м	4				

3. Установіть відповідність між морськими течіями і узбережжями Південної Америки, на які вони впливають:

1. Перуанська течія	А) південно-східне узбережжя	А	Б	В	Г	Д
2. Гвіанська течія	Б) східне узбережжя	1				
3. Бразильська течія	В) північно-східне узбережжя	2				
4. Фолклендська течія	Г) західне узбережжя	3				
	Д) північне узбережжя	4				

4. Установіть відповідність між річками Південної Америки та місцями їх впадіння до інших водойм:

1. Амазонка	А) Атлантичний океан	А	Б	В	Г	Д
2. Парана	Б) оз. Маракайбо	1				
3. Кататумбо	В) Карибське море	2				
4. Біобіо	Г) Тихий океан	3				
	Д) Ріо-де-ла-Плата	4				

5. Установіть відповідність між природними зонами Південної Америки та рослинами, які там ростуть:

1. сельва	А) пампасова трава	А	Б	В	Г	Д
2. пампа	Б) хінне дерево	1				
3. пустелі і напівпустелі	В) кактус Коп'япоа	2				
4. кампос	Г) дерево чапарро	3				
	Д) журавлина	4				

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. У межах яких географічних поясів розташовується Південна Америка?

- а. арктичний пояс
- б. антарктичний пояс
- в. субарктичний пояс
- г. субантарктичний пояс
- д. тропічний пояс
- е. субекваторіальний
- ж. екваторіальний пояс

7. Які з цих водоспадів сформувалися на річках Південної Америки?

- а. вдсп. Анхель
- б. вдсп. Йоганнесбург
- в. вдсп. Лівінгстона
- г. вдсп. Ніагарський
- д. вдсп. Три Сестри
- е. вдсп. Тру-де-Фер
- ж. водоспади Ігуасу

8. Які з цих тварин мешкають у Південній Америці?

- а. гуанако
- б. зебра пустельна
- в. кабан дикий
- г. крокодил нільський
- д. мурахоїд
- е. сарна європейська
- ж. страус нанду

9. Які з цих озер знаходяться у Південній Америці?

- а. оз. Байкал
- б. оз. Велике Ведмеже
- в. оз. Женевське
- г. оз. Маракайбо
- д. оз. Синевир
- е. оз. Тітікака
- ж. оз. Мар-Чикіта

10. Які з цих низовин розташовуються на території Південної Америки?

- а. Амазонська низовина
- б. Ла-Платська низовина
- в. Месопотамська низовина
- г. Оринокська низовина
- д. Придніпровська низовина
- е. Прикаспійська низовина
- ж. Причорноморська низовина

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте вершини Південної Америки у порядку зменшення їх висоти:

- а. влк. Льюльйальяко
- б. влк. Монте-Піссіс
- в. г. Аконкагуа
- г. г. Охос-дель-Саладо
- д. г. Уаскаран

12. Розташуйте річки Південної Америки у порядку збільшення їх довжини:

- а. р. Амазонка
- б. р. Ориноко
- в. р. Парана
- г. р. Ріу-Негру
- д. р. Уругвай

13. Установіть хронологічну послідовність дослідження Південної Америки:

- а. А. фон Гумбольдт досліджував вулкани Південної Америки
- б. А. Веспуччі взяв участь в першій експедиції А. де Охеда до берегів Південної Америки
- в. Ф. Пісарро заснував м. Сьюдад-де-лос-Рейес (сучасне Ліма)
- г. Початок будівництва Панамського каналу
- д. Публікація мапи М. Вальдземюллера з топонімом «Америка»

14. Прокладіть маршрут експедиції Ф. Магеллана, який рухався уздовж східного узбережжя Південної Америки до Тихого океану:

- а. зупинка експедиції у гирлі Ріо-де-ла-Плата
- б. флот досяг мису Вірхенес (52° пд. ш.)
- в. кораблі експедиції через Магелланову протоку вийшли у Тихий океан
- г. рухаючись у південному напрямі, експедиція Ф. Магеллана перетнула екватор
- д. заснування поселення Пуерто-Сан-Хуліан

15. Розташуйте географічні об'єкти Південної Америки у напрямі з півдня на північ:

- а. Панамський канал
- б. г. Аконкагуа
- в. о. Вогняна Земля
- г. гирло Мадейри
- д. статуя Ісуса Христа (м. Ріо-де-Жанейро)

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у градусах) материка Південна Америка із заходу на схід уздовж паралелі 5° пд. ш.

---

2. Укажіть амплітуду висот між найвищою і найнижчою точками Південної Америки.

---

3. Знайдіть на мапі Південної Америки географічний об'єкт з координатами 05°11' пн. ш. 60°46' зх. д. і назвіть його. Укажіть від нього азимут на вулкан Льюльялььяко.

---

4. За даними рис. 6 схарактеризуйте клімат м. Сантьяго (Чилі)

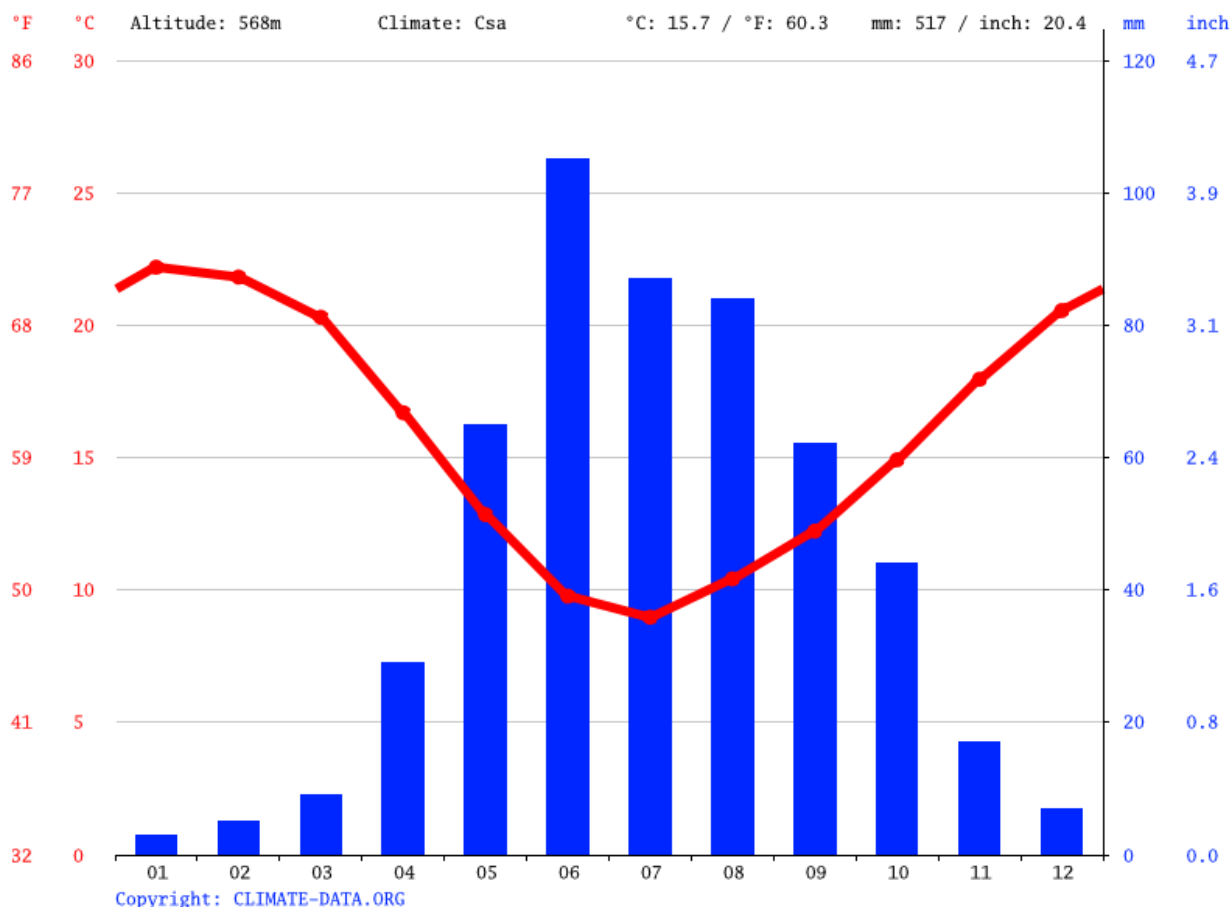

Рис. 6. Кліматограма м. Сантьяго (Чилі) [33]

5. Ідентифікуйте географічні об'єкти, які позначені різними фігурами на контурній мапі Південної Америки (рис. 7А, Б):

Рис. 7А. Визначення географічного положення та орографічних об'єктів на контурній мапі Південної Америки

Рис. 7Б. Визначення гідрографічних об'єктів на контурній мапі Південної Америки

АНТАРКТИДА І АНТАРКТИКА

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Назвіть крайню північну точку материка Антарктида:

- а. мис Рока
- б. мис Гальїнас
- в. Південний полюс
- г. мис Мар'ято
- д. мис Прайм-Хед

2. У якому році відкрили Антарктиду?

- а. 1492 р.
- б. 1519 р.
- в. 1606 р.
- г. 1820 р.
- д. 1961 р.

3. У якому єдиному напрямі зможе рухатися мандрівник від південного полюсу до узбережжя Антарктиди?

- а. північ
- б. південь
- в. захід
- г. схід
- д. немає правильної відповіді

4. Де знаходиться «полюс холоду» в Антарктиді?

- а. Оймякон
- б. Північний полюс
- в. Південний полюс
- г. станція «Восток»
- д. станція «Академік Вернадський»

5. Яка площа (млн км²) материка Антарктида?

- а. 14,1
- б. 17,8
- в. 24,4
- г. 30,3
- д. 54,6

6. Який вид діяльності дозволений на території Антарктиди?

- а. видобування корисних копалин
- б. випробування ядерної зброї
- в. військові дії

- г. захоронення радіоактивних відходів
- д. наукова діяльність

7. Коли був проведений Міжнародний геофізичний рік?

- а. 1882 – 1883 рр.
- б. 1932 – 1933 рр.
- в. 1957 – 1958 рр.
- г. 2007 – 2008 рр.
- д. 2032 – 2033 рр.

8. Хто керував експедицією, у ході якої було відкрито Антарктиду?

- а. Джеймс Кук
- б. Роберт Фолкон Скотт
- в. Руаль Амундсен
- г. Т. Т. Беллінгсгаузен та М. П. Лазарев
- д. Фернан Магеллан

9. Який дослідник першим досягнув Південного полюса?

- а. Роберт Фолкон Скотт
- б. Руаль Амундсен
- в. Фрітьйоф Нансен
- г. Роберт Пірі
- д. Фернан Магеллан

10. Який найбільший льодовик Антарктиди?

- а. Альфред Ернест
- б. Еймері
- в. Ларсена
- г. Ронне-Фільхнера
- д. Росса

11. Якій державі належать материк Антарктида?

- а. Австралія
- б. Аргентина
- в. Великобританія
- г. Чилі
- д. немає правильної відповіді

12. Яке найбільше озеро Антарктиди (оазис Бангера)?

- а. оз. Бребенескул
- б. оз. Ванда
- в. оз. Вікторія
- г. оз. Восток
- д. оз. Фігурне

13. Яку структуру формують Каледонська плита та Андійський складчастий пояс?
- а. Західна Антарктида
  - б. Південна Антарктида
  - в. Північна Антарктида
  - г. Східна Антарктида
  - д. Центральні Анди
14. Яка антарктична станція належить Україні?
- а. «Академік Вернадський»
  - б. «Восток»
  - в. «Новолазарєвська»
  - г. «Прогрес»
  - д. «Професор Хуліо Ескудеро»
15. На якому мисі знаходиться українська антарктична станція?
- а. мис Марина
  - б. мис Прайм-Хед
  - в. мис Ренар
  - г. мис Сміт
  - д. мис Ханна
16. На якій географічній широті проводять межі Антарктики?
- а. $0^{\circ} - 23^{\circ}26'14''$ пд. ш.
  - б. $23^{\circ}26'14'' - 66^{\circ}33'00''$ пд. ш.
  - в. $48^{\circ} - 60^{\circ}$ пд. ш.
  - г. $48^{\circ} - 60^{\circ}$ пн. ш.
  - д. $66^{\circ}33'00'' - 90^{\circ}00'00''$ пд. ш.
17. Яка найвища точка Антарктиди?
- а. рівень Південного полюса
  - б. г. Кіркпатрік
  - в. влк. Еребус
  - г. пік Вінсон
  - д. г. Говерла
18. Яке місце в Антарктиді має найменшу висоту над рівнем моря?
- а. прогин Бенглі
  - б. западина Кофу
  - в. улоговина Великих Озер
  - г. жолоб Кайман
  - д. Долина Смерті
19. Як називають крижану породу зі щільністю $450-800 \text{ кг/м}^3$, що складається із взаємозалежних крижаних зерен та є перехідною стадією між снігом і

льодом?

- а. іній
- б. наст
- в. пак
- г. снігова крупа
- д. фірн

20. Назвіть найдовшу річку Антарктиди:

- а. потік Адамса
- б. потік Резовського
- в. потік Сурко
- г. р. Альфа
- д. р. Онікс

21. Представники якого виду пінгвінів досягають висоти 1,3 м?

- а. пінгвін Аделі
- б. пінгвін антарктичний
- в. пінгвін імператорський
- г. пінгвін чубатий
- д. пінгвін-шкіпер

22. Яка середня висота Антарктиди над рівнем моря?

- а. 1000 м
- б. 2000 м
- в. 3000 м
- г. 4000 м
- д. 5000 м

23. Яка максимальна товща льоду в Антарктиді?

- а. 100 м
- б. 1000 м
- в. 2500 м
- г. 3000 м
- д. 4800 м

24. Як називається потужний вітер, який дме від центру Антарктиди до периферії?

- а. бора
- б. самум
- в. стоковий вітер
- г. фен
- д. чинук

25. Назвіть «вулкан, який сторожить шлях до Південного полюса»:

- а. влк. Еребус

- б. влк. Котопахі
- в. влк. Льюльяйльяко
- г. влк. Охос-дель-Саладо
- д. влк. Чимборасо

26. Якою умовною лінією окреслені країни Антарктиди?

- а. екватор
- б. південне полярне коло
- в. південний тропік
- г. північне полярне коло
- д. північний тропік

27. Який вид тварин НЕ проживає в Антарктиці?

- а. білий ведмідь
- б. морський слон
- в. полярний крячок
- г. тюлень-крабоїд
- д. хрестоподібний дельфін

28. Які гори «продовжуються» в Антарктиді у вигляді Антарктичного півострова?

- а. Австралійські Альпи
- б. Альпи
- в. Анди
- г. Гімалаї
- д. Піренеї

29. Який вид квіткових рослин зустрічається в Антарктиді?

- а. живокіст лікарський
- б. колобантус Кіто
- в. конюшина повзуча
- г. татарник колючий
- д. шипшина собача

30. Яке найнижче значення температури повітря офіційно було зареєстроване в Антарктиді за допомогою термометра?

- а. -35°C
- б. $-67,7^{\circ}\text{C}$
- в. $-89,2^{\circ}\text{C}$
- г. $-93,2^{\circ}\text{C}$
- д. -100°C

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідності:

1. Установіть відповідність між дослідниками Антарктиди та їх науковими здобутками:

1. Р. Амундсен	А) відкриття півострова Триніті				
2. Дж. Бартоломью	Б) підкорення Південного полюса	1			
3. Е. Брансфілд	В) перша зимівля на материку	2			
4. К. Борхгревінк	Г) відкриття материка	3			
	Д) нанесення Антарктиди на карту	4			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

2. Установіть відповідність між антарктичними станціями і державами, яким вони належать:

1. «Абоа»	А) Великобританія				
2. «Арцтовський»	Б) Японія	1			
3. «Галлей»	В) Фінляндія	2			
4. «Купол Фудзі»	Г) Україна	3			
	Д) Польща	4			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

3. Установіть відповідність між вершинами Антарктиди та їх висотою:

1. масив Вінсон	А) 3794 м				
2. Еребус	Б) 2896 м	1			
3. Купол Аргуса	В) 4091 м	2			
4. Париж	Г) 8848 м	3			
	Д) 4892 м	4			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

4. Установіть відповідність між групами рослин і їх видовими представниками, які зустрічаються в Антарктиді:

1. квіткові рослини	А) зозулин льон (<i>Polytrichum commune</i>)				
2. мохи	Б) перлинниця антарктична (<i>Colobanthus quitensis</i>)	1			
3. лишайники	В) цианофіти (<i>Cyanophytes</i>)	2			
4. водорості	Г) канделарія (<i>Candelaria murrayi</i>)	3			
	Д) дзвоники персиколисті (<i>Campanula persicifolia</i>)	4			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

5. Установіть відповідність між дослідниками і територіями Антарктиди, які вони відкрили:

1. Джеймс Кларк Росс	А) Земля Аделі				
2. Еріх фон Дригальські	Б) Земля Вікторії	1			
3. Дуглас Моусон	В) Земля Вільгельма II	2			
4. Жюль Дюмон-Дюрвіль	Г) Берег Георга V	3			
	Д) Земля Олександра I	4			

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Які з цих гір знаходяться у межах Антарктиди?

- а. Адміралтейські гори
- б. Кавказькі гори
- в. Карпатські гори
- г. Скелясті гори
- д. Уральські гори
- е. Хребет Альпіністів
- ж. Хребет Британія

7. Які з цих територій відносяться до Антарктиди?

- а. Земля Вікторії
- б. Земля Королеви Мод
- в. о. Баффінова Земля
- г. о. Беркнер
- д. о. Вікторія
- е. о. Врангеля
- ж. Фарерські острови

8. Які з цих островів належать до Антарктиди?

- а. о. Беркнер
- б. о. Гренландія
- в. о. Нова Зеландія
- г. Оркнейські острови
- д. Південні Оркнейські острови
- е. Південні Шетландські острови
- ж. Шетландські острови

9. Які з цих озер знаходяться в Антарктиді?

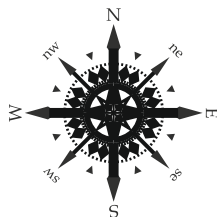
- а. оз. Байкал
- б. оз. Ванда
- в. оз. Велике Невільниче озеро
- г. оз. Восток
- д. оз. Сиваш
- е. оз. Тітікака
- ж. оз. Фігурне

10. Які з цих птахів зустрічаються на «аренах життя» в Антарктиді?

- а. Ворона пальмова
- б. Крук австралійський
- в. Крячок полярний
- г. Пінгвін королівський
- д. Поморник антарктичний
- е. Синиця велика
- ж. Фламінго рожевий

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте вершини Антарктиди у порядку збільшення їх висоти:
- а. г. Андерсон
  - б. влк. Еребус
  - в. г. Кіркпатрик
  - г. г. Надії
  - д. пік Вінсон
12. Розташуйте підльодовикові озера Антарктиди у порядку зменшення їх площі:
- а. оз. Восток
  - б. оз. Елсворт
  - в. оз. Мерсер
  - г. Озеро 90° E
  - д. оз. Фріксел
13. Розташуйте географічні об'єкти Антарктиди у напрямі від південного полюсу на північ:
- а. западина Бентлі
  - б. о-ви Баллені
  - в. оз. Восток
  - г. пік Вінсон
  - д. станція «Академік Вернадський»
14. Розташуйте у хронологічному порядку події з історії дослідження Антарктиди:
- а. загибель експедиції Р. Скотта
  - б. відкриття європейцями Антарктиди
  - в. підкорення Південного полюсу експедицією Р. Амундсена
  - г. передача Великобританією Україні антарктичної станції «Фарадей»
  - д. фіксація найнижчого значення температури повітря в Антарктиді
15. Розташуйте антарктичні моря у напрямі за годинниковою стрілкою, починаючи від нульового меридіана:
- а. море Амундсена
  - б. море Веддела
  - в. море Космонавтів
  - г. море Рісер-Ларсена
  - д. море Росса

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у кілометрах) материка Антарктида із півночі на південь уздовж меридіанів 0° і 180° .

---

2. Укажіть амплітуду висот між найвищою і найнижчою точками Антарктиди.

---

3. Знайдіть на мапі Антарктиди гору Джексон (1384 м). Визначте її координати, азимут на Південний полюс і відстань між ними у кілометрах.

---

4. За даними рис. 8 схарактеризуйте клімат чилійської антарктичної станції «Генерал Бернардо О'Гігінс»

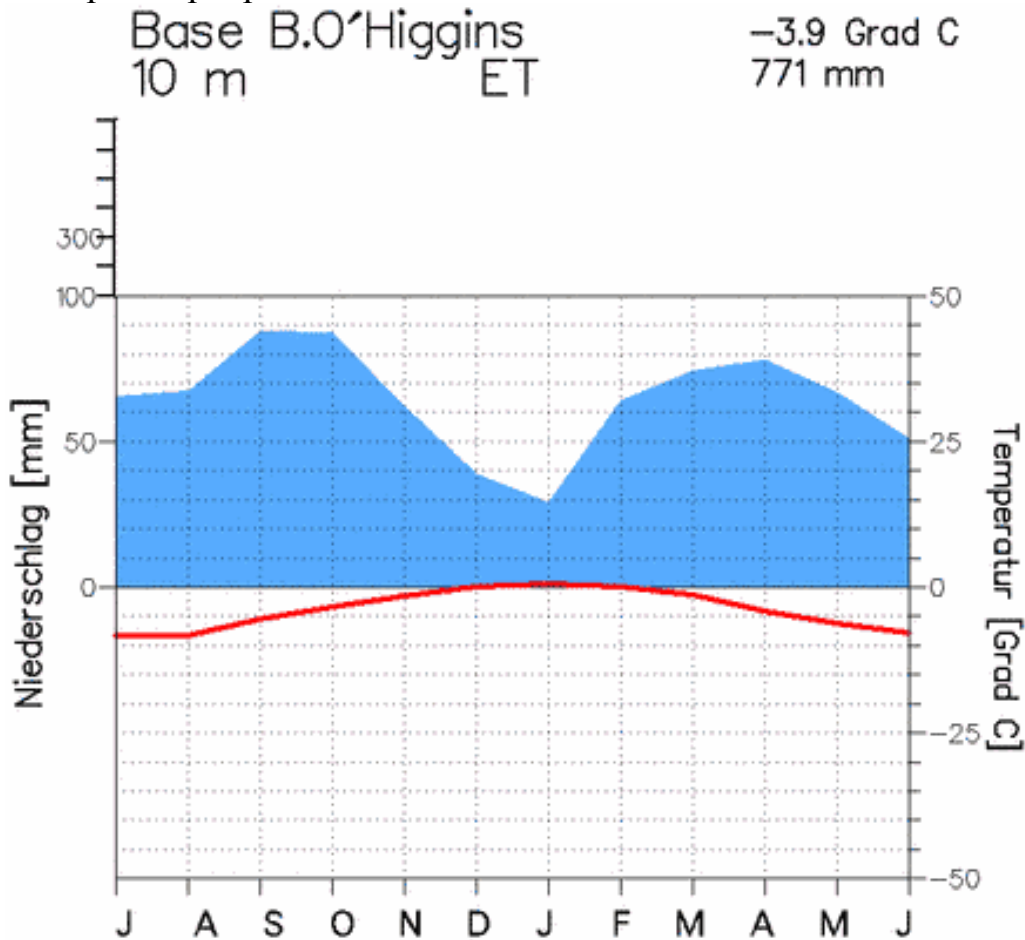

Рис. 8. Кліматограма чилійської антарктичної станції «Генерал Бернардо О'Гігінс» [36]

5. Ідентифікуйте географічні об'єкти, які позначені різними фігурами на контурній мапі Антарктиди (рис. 9):

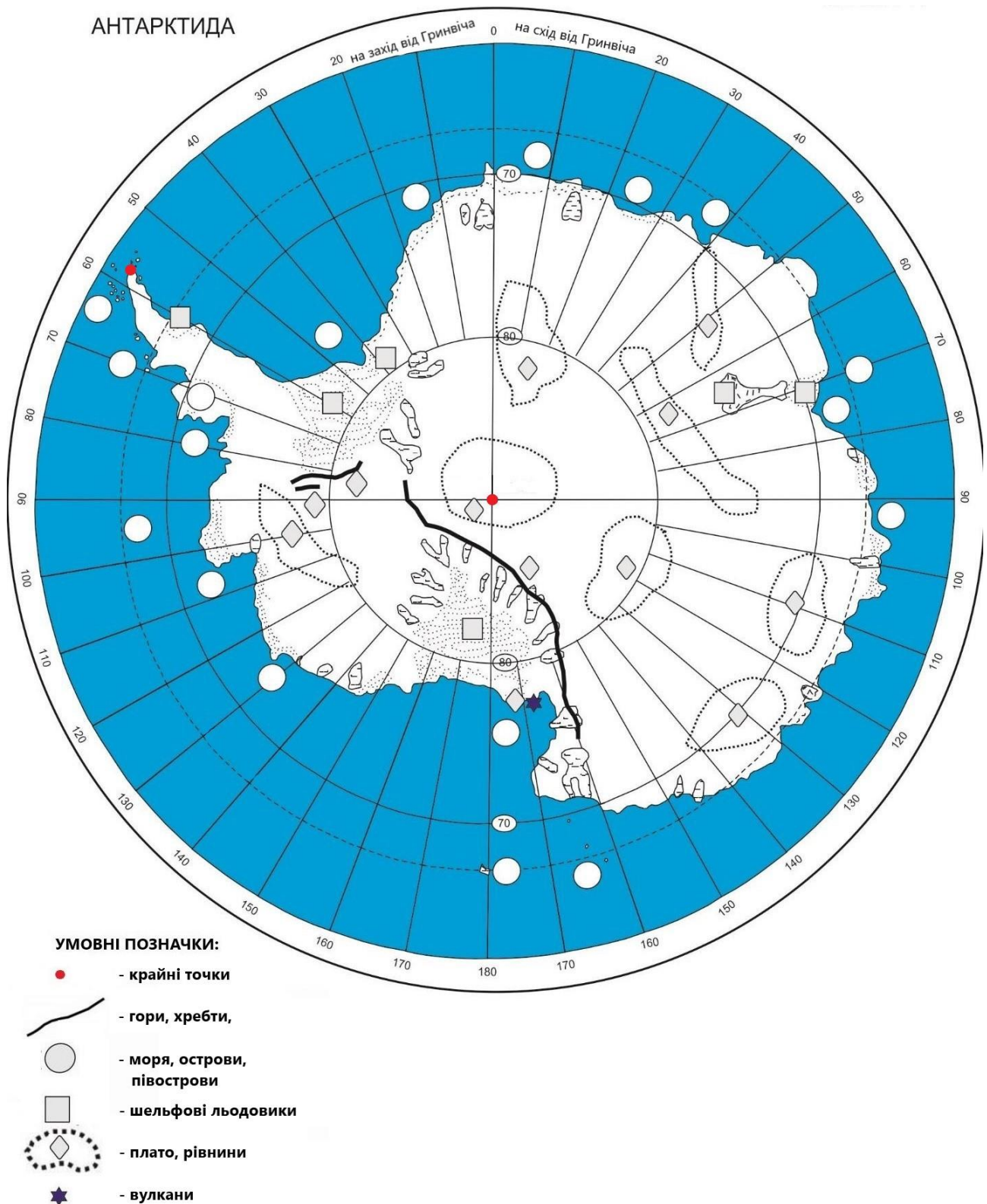

Рис. 9. Визначення географічних об'єктів на контурній мапі Антарктиди

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Назвіть крайню північну точку материка Північна Америка:

- а. мис Йорк
- б. мис Мар'ято
- в. мис Мерчисон
- г. мис Принца-Уельського
- д. мис Сент-Чарльз

2. Назвіть крайню південну точку материка Північна Америка:

- а. мис Мерчисон
- б. мис Мар'ято
- в. мис Олександра
- г. мис Принца-Уельського
- д. мис Сент-Чарльз

3. Назвіть крайню західну точку материка Північна Америка:

- а. мис Мерчисон
- б. мис Мар'ято
- в. мис Фарвель
- г. мис Принца-Уельського
- д. мис Сент-Чарльз

4. Назвіть крайню східну точку материка Північна Америка:

- а. мис Мерчисон
- б. мис Мар'ято
- в. мис Моррис-Джесуп
- г. мис Принца-Уельського
- д. мис Сент-Чарльз

5. Яка площа (млн км²) материка Північна Америка?

- а. 14,1
- б. 17,8
- в. 24,7
- г. 30,3
- д. 54,6

б. Де знаходиться Аляскинський хребет?

- а. Мексиканське плоскогір'я
- б. о. Баффінова Земля
- в. північний схід Кордильєр
- г. півострів Аляска

д. півострів Лабрадор

7. Назвіть найбільший півострів Північної Америки:

- а. півострів Лабрадор
- б. півострів Флорида
- в. півострів Юкатан
- г. півострів Каліфорнія
- д. півострів Аляска

8. У яких горах знаходиться пік Деналі?

- а. гори Аппалачі
- б. Скелясті гори
- в. Каскадні гори
- г. Мексиканське нагір'я
- д. гори Кордильєри

9. У яких горах знаходиться пік Ельберт?

- а. гори Аппалачі
- б. гори Кордильєри
- в. Каскадні гори
- г. Мексиканське нагір'я
- д. Скелясті гори

10. Де знаходиться Береговий хребет?

- а. гори Анди
- б. гори Аппалачі
- в. західна частина Кордильєр
- г. півострів Аляска
- д. півострів Лабрадор

11. Де знаходиться хребет Брукса?

- а. Каскадні гори
- б. Мексиканське нагір'я
- в. північний захід Північної Америки
- г. півострів Аляска
- д. півострів Лабрадор

12. Де знаходиться вулкан Орісаба?

- а. Мексиканське нагір'я
- б. півострів Юкатан
- в. півострів Лабрадор
- г. півострів Аляска
- д. Каскадні гори

13. Назвіть острів, який належить до складу Канадського Арктичного

архіпелагу:

- а. о. Ванкувер
- б. о. Кліппертон
- в. о. Куба
- г. о. Гаїті
- д. о. Баффінова Земля

14. Назвіть острів, який належить до складу Великих Антильських островів:

- а. о. Банкс
- б. о. Ванкувер
- в. о. Гренландія
- г. о. Куба
- д. о. Ньюфаундленд

15. Де знаходиться гора Рейнір?

- а. гори Анди
- б. гори Аппалачі
- в. Каскадні гори
- г. Мексиканське плоскогір'я
- д. Скелясті гори

16. Де знаходиться гора Мітчелл?

- а. Береговий хребет
- б. гори Аппалачі
- в. Каскадні гори
- г. Мексиканське плоскогір'я
- д. Скелясті гори

17. Який з перерахованих географічних об'єктів омивається на заході Мексиканською затокою?

- а. о. Гренландія
- б. о. Ньюфаундленд
- в. півострів Каліфорнія
- г. півострів Лабрадор
- д. півострів Флорида

18. Який острів належить до складу Канадського Арктичного архіпелагу?

- а. о. Ванкувер
- б. о. Вікторія
- в. о. Гаїті
- г. о. Куба
- д. о. Ньюфаундленд

19. Назвіть найнижчу точку від рівня моря у Північній Америці (-86 м):

- а. дно оз. Мічиган

- б. г. Деналі
- в. Долина Смерті
- г. Приатлантична низовина
- д. південь Центральних рівнин

20. Де у Північній Америці знаходяться Великі рівнини?

- а. на схід від Центральних рівнин
- б. на захід від Центральних рівнин
- в. на півночі Кордильєр
- г. на півострові Лабрадор
- д. південніше Приатлантичної низовини

21. Яка водойма сполучає озера Ері та Онтаріо?

- а. р. Детройт
- б. р. Сент-Мері
- в. р. Ніагара
- г. р. Святого Лаврентія
- д. р. Сент-Клер

22. Яка водойма сполучає озера Верхнє і Гурон?

- а. р. Детройт
- б. р. Сент-Мері
- в. р. Ніагара
- г. р. Святого Лаврентія
- д. р. Сент-Клер

23. Яка водойма на півночі омиває материк Північна Америка?

- а. Атлантичний океан
- б. Карибське море
- в. Північний Льодовитий океан
- г. Саргасове море
- д. Тихий океан

24. Які географічні об'єкти утворюють «вершини Бермудського трикутника»?

- а. Бермудські острови, острів Куба і півострів Флорида
- б. Бермудські острови, острів Пуерто-Рико й острів Гренландія
- в. Бермудські острови, острів Пуерто-Рико і півострів Каліфорнія
- г. Бермудські острови, острів Пуерто-Рико й півострів Лабрадор
- д. Бермудські острови, острів Пуерто-Рико та півострів Флорида

25. Яка водойма на заході омиває півострів Лабрадор?

- а. море Лабрадор
- б. Мексиканська затока
- в. Каліфорнійська затока
- г. Гудзонова затока

д. Берингове море

26. Які острови формують Кариби?

- а. Багамські, Великі Антильські та Малі Антильські острови
- б. Канадський Арктичний архіпелаг і острів Гренландія
- в. острови Куба, Ямайка, Гаїті та Пуерто-Рико
- г. острови Сент-Томас, Сент-Джон і Санта-Крус
- д. острови Домініка, Мартініка, Сент-Люсія, Барбадос й Сент-Вінсент

27. Звідки витікає річка Нельсон?

- а. Велике Ведмеже озеро
- б. оз. Верхнє
- в. оз. Вінніпег
- г. оз. Ейр
- д. оз. Чад

28. Яке озеро належить до складу Великих Американських озер?

- а. оз. Атабаска
- б. Велике Ведмеже озеро
- в. Велике Невільничє озеро
- г. Велике Солоне озеро
- д. оз. Мічиган

29. Для якої природної зони Північної Америки характерна тварина (рис. 10)?

- а. зона тундри
- б. зона степів
- в. зона широколистих лісів
- г. зона пустель і напівпустель
- д. зона субтропічних вологих вічнозелених мішаних лісів

Рис. 10. Представник фауни Північної Америки [40]

30. Яке явище на території Північної Америки виникає у результаті ефекту «аеродинамічної труби»?

- а. землетрус
- б. повінь
- в. посуха
- г. торнадо
- д. цунамі

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідностей:

1. Установіть відповідність між дослідниками Північної Америки та їх науковими здобутками:

1. Х. Колумб	А) картографування західного узбережжя Північної Америки	А	Б	В	Г	Д
2. Дж. Кабот	Б) відкриття о. Ньюфаундленд	1				
3. Ж. Картьє	В) заснування поселення на о. Гренландія	2				
4. Ерік Рудий	Г) дослідження р. Святого Лаврентія	3				
	Д) відкриття о. Сан-Сальвадор	4				

2. Установіть відповідність між вершинами Північної Америки і гірськими системами:

1. г. Деналі	А) Президентський хребет	А	Б	В	Г	Д
2. г. Вашингтон	Б) Аляскінський хребет	1				
3. г. Логан	В) гори Святого Іллі	2				
4. г. Мітчелл	Г) гори Аппалачі	3				
	Д) Скелясті гори	4				

3. Установіть відповідність між морськими течіями і узбережжями Північної Америки, на які вони впливають:

1. Каліфорнійська течія	А) північно-західне узбережжя	А	Б	В	Г	Д
2. Аляскінська течія	Б) північно-східне узбережжя	1				
3. Лабрадорська течія	В) південно-західне узбережжя	2				
4. Гольфстрім	Г) південно-східне узбережжя	3				
	Д) північне узбережжя	4				

4. Установіть відповідність між річками Північної Америки та місцями їх впадіння до інших водойм:

1. р. Маккензі	А) море Бофорта	А	Б	В	Г	Д
2. р. Міссісіпі	Б) Каліфорнійська затока	1				
3. р. Колорадо	В) Мексиканська затока	2				
4. р. Юкон	Г) Північний Льодовитий океан	3				
	Д) Берингове море	4				

5. Установіть відповідність між національними парками Північної Америки та найбільш відомими пам'ятками природи:

1. «Йосеміті»	А) скеля Ель Капітан	А	Б	В	Г	Д
2. «Єллоустон»	Б) рухливі камені	1				
3. «Долина Смерті»	В) Єллоустонська кальдера	2				
4. «Гранд-Каньйон»	Г) гора Рашмор	3				
	Д) долина Колорадо	4				

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Які з цих плато розташовуються на території Північної Америки?

- а. Великий басейн
- б. Дарфур
- в. Колорадо
- г. Колумбійське плато
- д. Онтонг-Ява
- е. Путорана
- ж. Устюрт

7. Які з цих річок протікають на території Північної Америки?

- а. р. Амазонка
- б. р. Заїр
- в. р. Колорадо
- г. р. Колумбія
- д. р. Південний Буг
- е. р. Ріо-Негру
- ж. р. Святого Лаврентія

8. Які з цих печер сформувалися у надрах Північної Америки?

- а. Геркулесові печери
- б. Карлсбадські печери
- в. Мамонтова печера
- г. Ординська печера
- д. печера Абісму-Гуй-Колет
- е. Печера кристалів
- ж. печера Оптимістична

9. Які з цих водойм НЕ належать до складу Великих Американських озер

- а. Велике Ведмеже озеро
- б. Велике Невільничче озеро
- в. оз. Верхнє
- г. оз. Вікторія
- д. оз. Гурон
- е. оз. Ері
- ж. оз. Мічиган

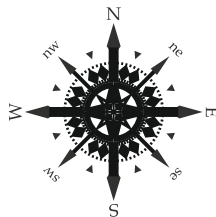
10. Які з цих тварин мешкають у Північній Америці?

- а. барибал
- б. бізон
- в. білий носоріг
- г. гепард
- д. жирафа
- е. марабу
- ж. орлан білоголовий

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте вершини Північної Америки у порядку збільшення їх висоти:
- а. г. Деналі
  - б. г. Логан
  - в. г. Мітчелл
  - г. г. Рейнір
  - д. г. Ельберт
12. Розташуйте орографічні пояси Північноамериканських Кордильєр зі сходу на захід:
- а. Аляскінський хребет
  - б. Береговий хребет
  - в. Каскадні гори
  - г. Східна Сьєрра-Мадре
  - д. Сьєрра-Невада
13. Розташуйте річки Північної Америки у порядку збільшення їх довжини:
- а. р. Колорадо
  - б. р. Міссісіпі
  - в. р. Міссурі
  - г. р. Ріо-Гранде
  - д. Річка Святого Лаврентія
14. Розташуйте озера Північної Америки у напрямі з півдня на північ:
- а. Велике Ведмеже озеро
  - б. Велике Невільниче озеро
  - в. оз. Ері
  - г. оз. Окічобі
  - д. оз. Солтон-Сі
15. Розташуйте природні зони Північної Америки уздовж меридіана 90° зх. д. у напрямі з півночі на південь:
- а. арктичні пустелі
  - б. мішані та широколисті ліси
  - в. степи (прерії)
  - г. тундра і лісотундра
  - д. хвойні ліси (тайга)

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у градусах) материка Північна Америка із заходу на схід уздовж паралелі 35° пн. ш.

---

2. Укажіть амплітуду висот між найвищою і найнижчою точками Північної Америки.

---

3. Знайдіть на мапі Північної Америки географічний об'єкт з координатами 19°01'48" пн. ш. 97°16'12" зх. д. і назвіть його. Укажіть від нього азимут на г. Деналі. Обрахуйте відстань (у кілометрах) між ними.

---

4. За даними рис. 11 схарактеризуйте клімат м. Монреаль (Канада).

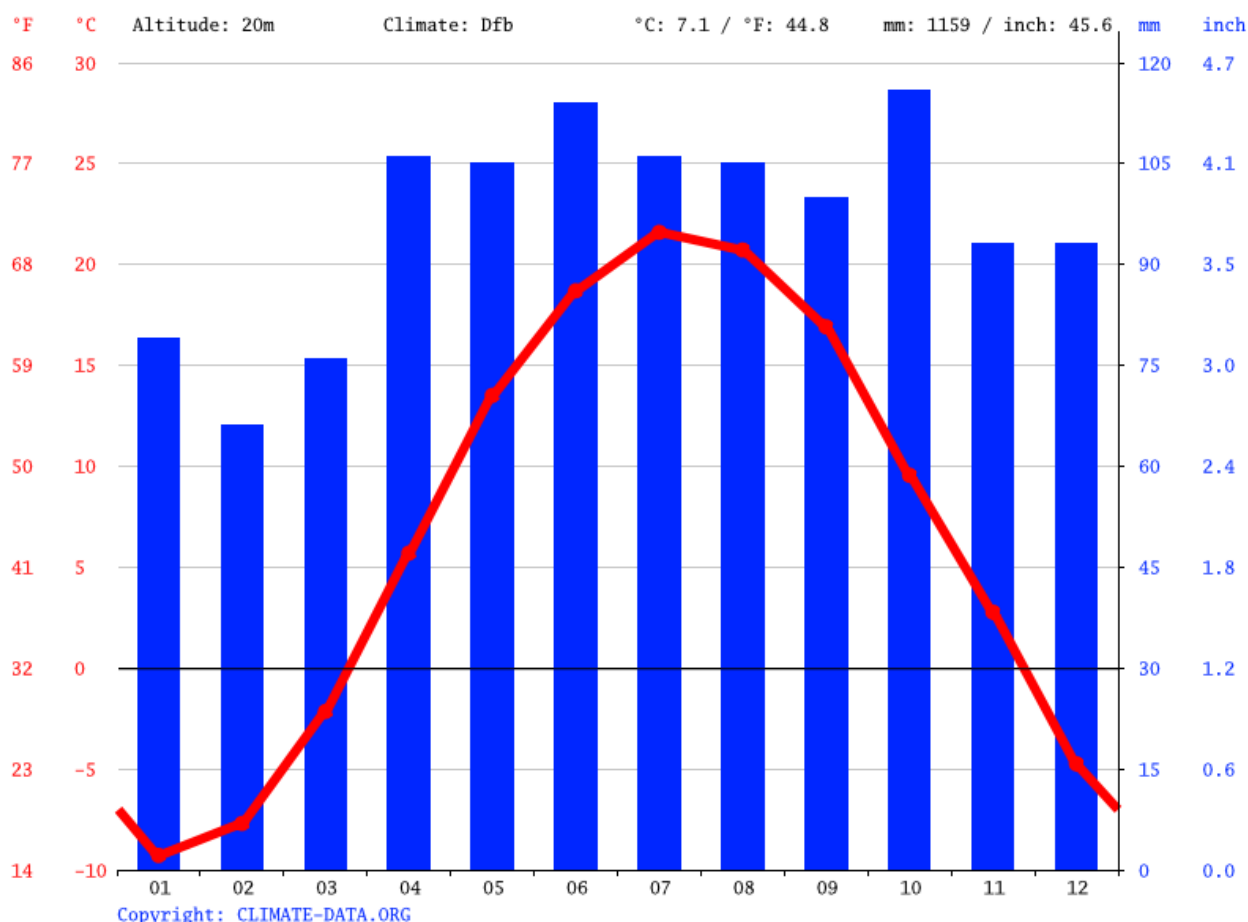

Рис. 11. Кліматограма м. Монреаль (Канада) [33]

5. Ідентифікуйте географічні об'єкти, які позначені різними фігурами на контурній мапі Південної Америки (рис. 12А, Б):

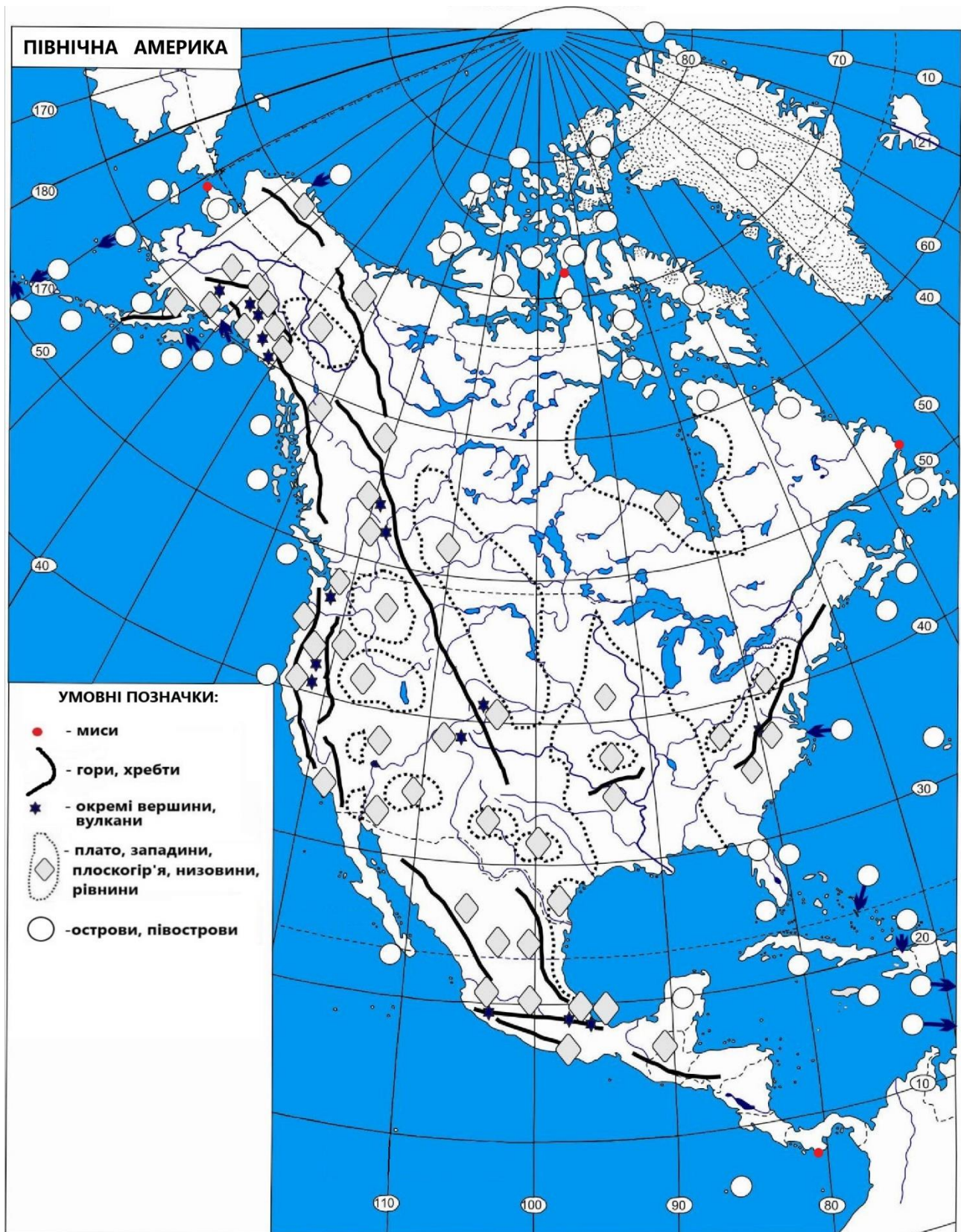

Рис. 12А. Визначення географічного положення та орографічних об'єктів на контурній мапі Північної Америки

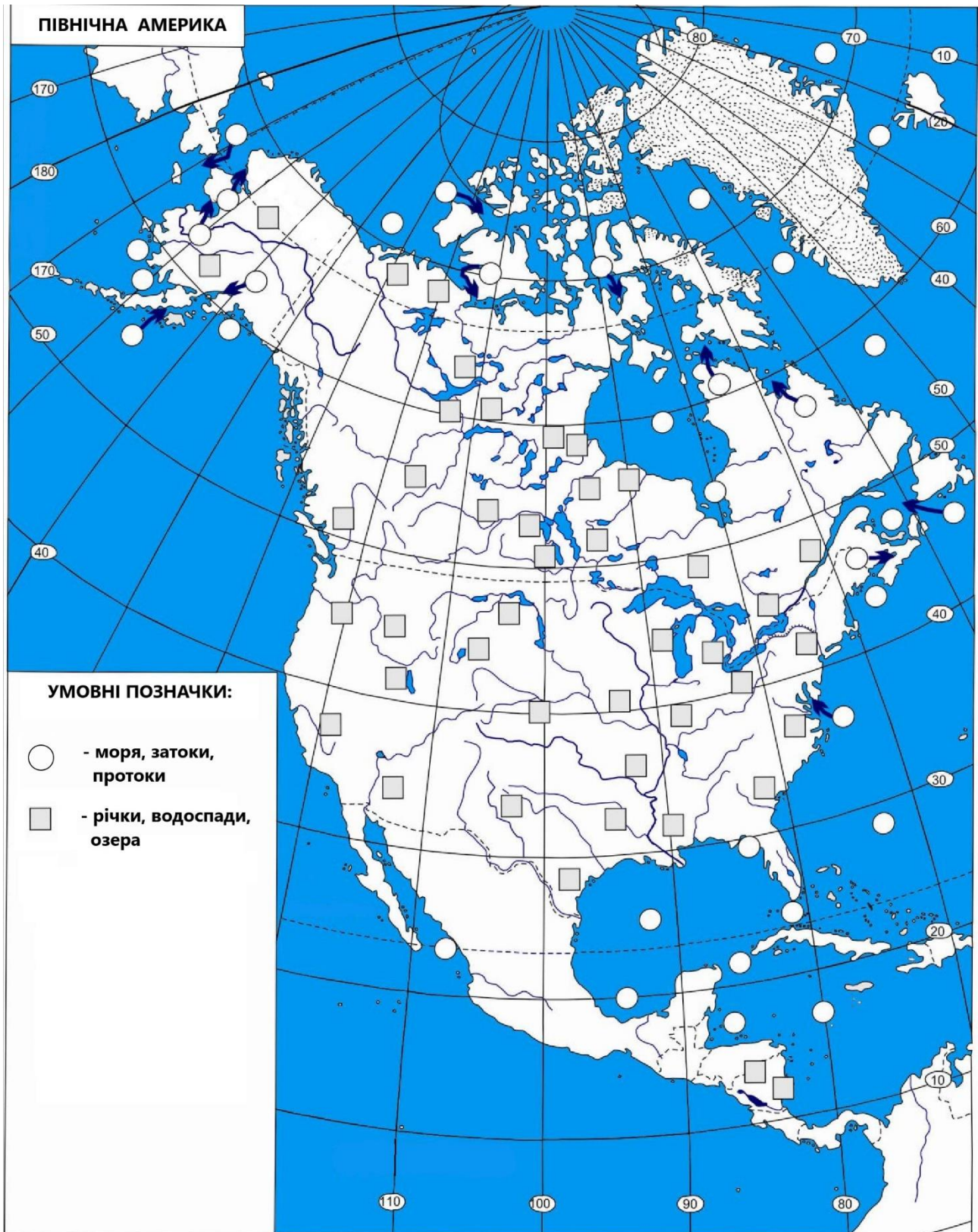

Рис. 12Б. Визначення гідрографічних об'єктів на контурній мапі Північної Америки

ЄВРАЗІЯ

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Назвіть крайню північну точку материка Євразія:

- а. мис Дежньова
- б. мис Нордкін
- в. мис Піай
- г. мис Рока
- д. мис Челюскін

2. Назвіть крайню південну точку материка Євразія:

- а. мис Дежньова
- б. мис Мароккі
- в. мис Піай
- г. мис Рока
- д. мис Челюскін

3. Назвіть крайню західну точку материка Євразія:

- а. мис Баба
- б. мис Дежньова
- в. мис Піай
- г. мис Рока
- д. мис Челюскін

4. Назвіть крайню східну точку материка Євразія:

- а. мис Дежньова
- б. мис Лопатка
- в. мис Піай
- г. мис Рока
- д. мис Челюскін

5. Яка площа (млн км²) материка Євразія?

- а. 14,1
- б. 17,8
- в. 24,7
- г. 30,3
- д. 54,7

6. Назвіть найвищу точку Піренейських гір?

- а. г. Герлаховський Штит
- б. г. Говерла
- в. г. Роман-Кош
- г. пік Ането

д. г. Монблан

7. Яка висота гори Монблан?

- а. 1590 м
- б. 2100 м
- в. 3000 м
- г. 4807 м
- д. 6200 м

8. Де розташована Прикаспійська низовина?

- а. на заході від Каспійського моря
- б. на півдні від Каспійського моря
- в. на півночі від Каспійського моря
- г. на схід від оз. Байкал
- д. на схід від Уральських гір

9. Через який природний бар'єр проводять межу між Європою і Азією?

- а. гори Піренеї
- б. р. Дніпро
- в. Скандинавські гори
- г. Суецький канал
- д. Уральські гори

10. До складу якої гірської системи належать Татри?

- а. Альпи
- б. Апенніни
- в. Гімалаї
- г. Карпати
- д. Піренеї

11. Яка максимальна глибина озера Байкал?

- а. 1500 м
- б. 1620 м
- в. 1800 м
- г. 1720 м
- д. 1695 м

12. У межах якого євразійського півострова знаходяться гори Сьєрра-Невада?

- а. Апеннінський півострів
- б. Аравійський півострів
- в. Балканський півострів
- г. Піренейський півострів
- д. Скандинавський півострів

13. Куди впадає річка Кальміус?

- а. Азовське море
- б. Каспійське море
- в. оз. Балатон
- г. р. Дніпро
- д. Чорне море

14. У межах якого євразійського півострова знаходиться вулкан Везувій?

- а. Апеннінський півострів
- б. Аравійський півострів
- в. Балканський півострів
- г. Піренейський півострів
- д. Скандинавський півострів

15. У якій частині Азії знаходиться Тибетське нагір'я?

- а. Західна Азія
- б. Південна Азія
- в. Північна Азія
- г. Східна Азія
- д. Центральна Азія

16. Назвіть найбільший півострів Євразії:

- а. Аравійський півострів
- б. півострів Індокитай
- в. півострів Індостан
- г. півострів Мала Азія
- д. півострів Таймир

17. На якому євразійському острові знаходиться гора Педро (Підуруталагала) (2524 м)?

- а. о. Велика Британія
- б. о. Мадагаскар
- в. о. Нова Земля
- г. о. Суматра
- д. о. Шрі-Ланка

18. Назвіть найдовшу річку Євразії:

- а. р. Волга
- б. р. Ганг
- в. р. Дунай
- г. р. Урал
- д. р. Янцзи

19. Назвіть найдовшу річку Європи:

- а. р. Волга
- б. р. Дніпро

- в. р. Дунай
- г. р. Рейн
- д. р. Урал

19. Найвищою точкою яких гір є г. Герлаховський штит?

- а. Карпати
- б. Гімалаї
- в. Альпи
- г. Піренеї
- д. Урал

20. Які острови розділяє Тірренське море?

- а. о. Велика Британія та о. Ірландія
- б. о. Велика Британія і о. Ісландія
- в. о. Гозо та о. Мальта
- г. о. Корсика і о. Мальта
- д. о. Сицилія та о. Сардинія

21. У яких горах знаходиться перевал Шипка?

- а. Альпи
- б. Балканські гори
- в. Гімалаї
- г. Карпати
- д. Скандинавські гори

22. Яка найнижча точка Євразії?

- а. Мертве море
- б. узбережжя Каспійського моря
- в. оз. Балатон
- г. узбережжя Азовського моря
- д. долина р. Вісла

23. Найвищою точкою якої височини є г. Яворжіце (837 м)?

- а. Богемсько-Моравська височина
- б. Нормандська височина
- в. Подільська височина
- г. плато Декан
- д. Східноєвропейська височина

24. Назвіть найвищу точку Японського архіпелага:

- а. г. Говерла
- б. г. Джомолунгма
- в. г. Казбек
- г. г. Монблан
- д. г. Фуджі

25. Назвіть найглибшу прісну водойму Євразії:
- а. Каспійське море
  - б. оз. Байкал
  - в. оз. Балатон
  - г. оз. Балхаш
  - д. оз. Синеvir
26. Який острів не належить до Японського архіпелага?
- а. о. Кюсю
  - б. о. Сікоку
  - в. о. Ява
  - г. о. Хоккайдо
  - д. о. Хонсю
27. Де знаходиться Ключевська Сопка?
- а. гори Карпати
  - б. о. Сахалін
  - в. півострів Камчатка
  - г. Причорноморська низовина
  - д. пустеля Гобі
28. У межах якого євразійського острова знаходиться вулкан Гекла?
- а. о. Ірландія
  - б. о. Ісландія
  - в. о. Майорка
  - г. о. Сахалін
  - д. о. Сицилія
29. Яка євразійська водойма розташовується у тектонічній западині Ель-Гор?
- а. Женевське озеро
  - б. Мертве море
  - в. оз. Байкал
  - г. оз. Синеvir
  - д. Червоне море
30. У яких горах Євразії знаходиться вершина Чогорі (K2)?
- а. Альпи
  - б. Апенніни
  - в. Гімалаї
  - г. Кавказ
  - д. Татри

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідності:

1. Установіть відповідність між дослідниками Євразії та їх науковими здобутками:

1. В.В. Докучаєв	А) охарактеризував природу Скіфії (V ст. до н.е.)	1	
2. П.С. Семенов-Тянь-Шанський	Б) першим дослідив природу Центральної Азії (1871–1888 рр.)	2	
3. Геродот	В) знайшов північний морський шлях (1878–1879 рр.)	3	
4. М.М. Пржевальський	Г) склав детальні карти ґрунтів Полтавської губернії (1888–1894 рр.) Д) очолив експедицію (1856–1857 рр.) і описав Тянь-Шань	4	

2. Установіть відповідність між вершинами Євразії та їх географічними координатами:

1. г. Монблан	А) 42°41'45" пн. ш. 44°31'07" сх. д.	1	
2. г. Казбек	Б) 27°59'17" пн. ш. 86°55'31" сх. д.	2	
3. г. Сагарматха	В) 42°37'56" пн. ш. 0°39'28" сх. д.	3	
4. пік Мікатіс	Г) 45°49'58" пн. ш. 6°51'54" сх. д. Д) 40°05'09" пн. ш. 22°21'32" сх. д.	4	

3. Установіть відповідність між морськими течіями і узбережжями Євразії, на які вони впливають:

1. Гольфстрім	А) південно-східне узбережжя	1	
2. Куросіо	Б) східне узбережжя	2	
3. Курило-Камчатська течія	В) південне узбережжя	3	
4. Нордкапська течія	Г) західне узбережжя Д) північно-західне узбережжя	4	

4. Установіть відповідність між річками Євразії та місцями їх впадіння до інших водойм:

1. р. Дніпро	А) Східно-Китайське море	1	
2. р. Янцзи	Б) Середземне море	2	
3. р. Рона	В) Чорне море	3	
4. р. Волга	Г) Атлантичний океан Д) Каспійське море	4	

5. Установіть відповідність між природними зонами Євразії та тваринами:

1. арктичні пустелі	А) бабак	1	
2. тайга	Б) яванський павич	2	
3. степ	В) пінгвін королівський	3	
4. вологі екваторіальні ліси	Г) бурий ведмідь Д) лемінг	4	

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Які з цих гірських систем знаходяться в Євразії?

- а. Альпи
- б. Анди
- в. Гвінейське нагір'я
- г. Гімалаї
- д. Капські гори
- е. Кордильєри
- ж. Тавр

7. Які з цих височин розташовуються на території Євразії?

- а. Амазонська низовина
- б. Валдайська височина
- в. Великі рівнини
- г. Лаврентійська височина
- д. Ліфляндська височина
- е. Південногвінейська височина
- ж. Подільська височина

8. Укажіть найвищі вершини Гімалаїв:

- а. К2
- б. Аконкагуа
- в. Герлаховски-Штіт
- г. Деналі
- д. Джомолунгма
- е. Каліманджаро
- ж. Канченджанга

9. Які з цих озер знаходяться у Євразії?

- а. оз. Байкал
- б. оз. Велике Ведмеже
- в. оз. Женевське
- г. оз. Маракайбо
- д. оз. Несамовите
- е. оз. Тітікака
- ж. оз. Мар-Чикіта

10. Які з цих тварин є характерними для тундри Євразії?

- а. заєць білий
- б. зубр європейський
- в. лемінг норвезький
- г. пелікан кучерявий
- д. песець
- е. фламінго рожевий
- ж. ховрах європейський

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте вершини Євразії у порядку зменшення їх висоти:

- а. г. Говерла
- б. г. Джомолунгма
- в. г. Казбек
- г. г. Монблан
- д. г. Народна

12. Розташуйте річки Євразії у порядку зменшення їх довжини:

- а. Волга
- б. Дунай
- в. Об
- г. Хуанхе
- д. Янцзи

13. Розташуйте географічні об'єкти Євразії у напрямі із заходу на схід:

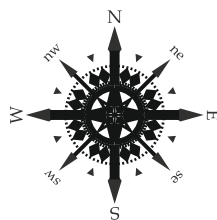
- а. арх. Нова Земля
- б. влк. Ключевська Сопка
- в. г. Народна
- г. Женевське озеро
- д. мис Рока

13. Прокладіть маршрут для літака, який рухається від північного полюсу до узбережжя Індійського океану:

- а. арх. Нова Земля
- б. г. Джомолунгма
- в. оз. Балхаш
- г. п-ів Ямал
- д. узбережжя Бенгальської затоки

15. Розташуйте природні зони Євразії у напрямі від екватора до північного полюсу:

- а. арктичні пустелі
- б. вологі екваторіальні ліси
- в. напівпустелі
- г. тайга
- д. тундра

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у градусах) материка Євразія із півночі на південь уздовж меридіана 80° сх. д.

---

2. Укажіть амплітуду висот між найвищою і найнижчою точками Євразії.

---

3. Знайдіть на мапі Євразії гору Фудзіяма (3776 м). Визначте її координати, азимут на мис Піай і відстань між ними у кілометрах.

---

4. За даними рис. 13 схарактеризуйте клімат м. Нью-Делі (Індія).

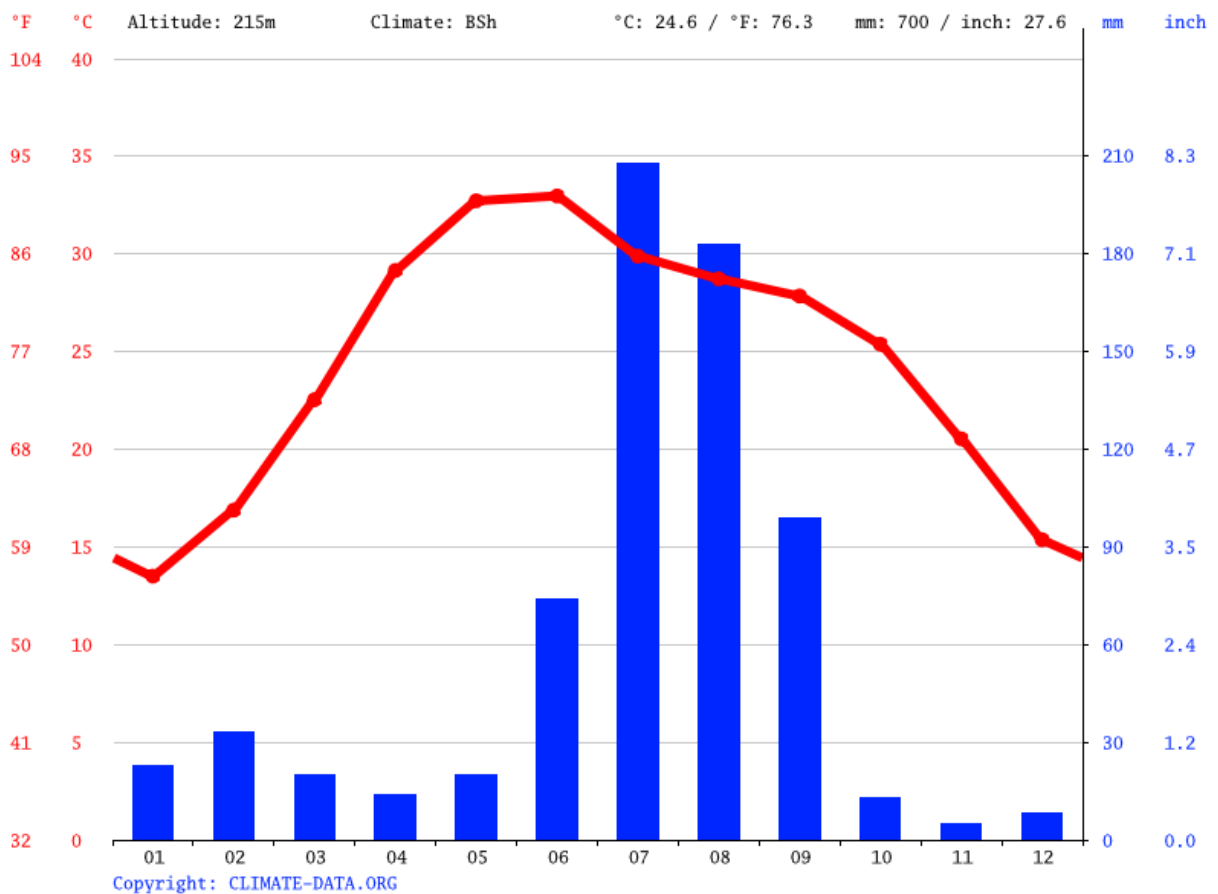

Рис. 13. Кліматограма м. Нью-Делі (Індія) [33]

5. Ідентифікуйте географічні об'єкти, які позначені різними фігурами на контурних мапах Європи і Азії (рис. 14 А–Г):

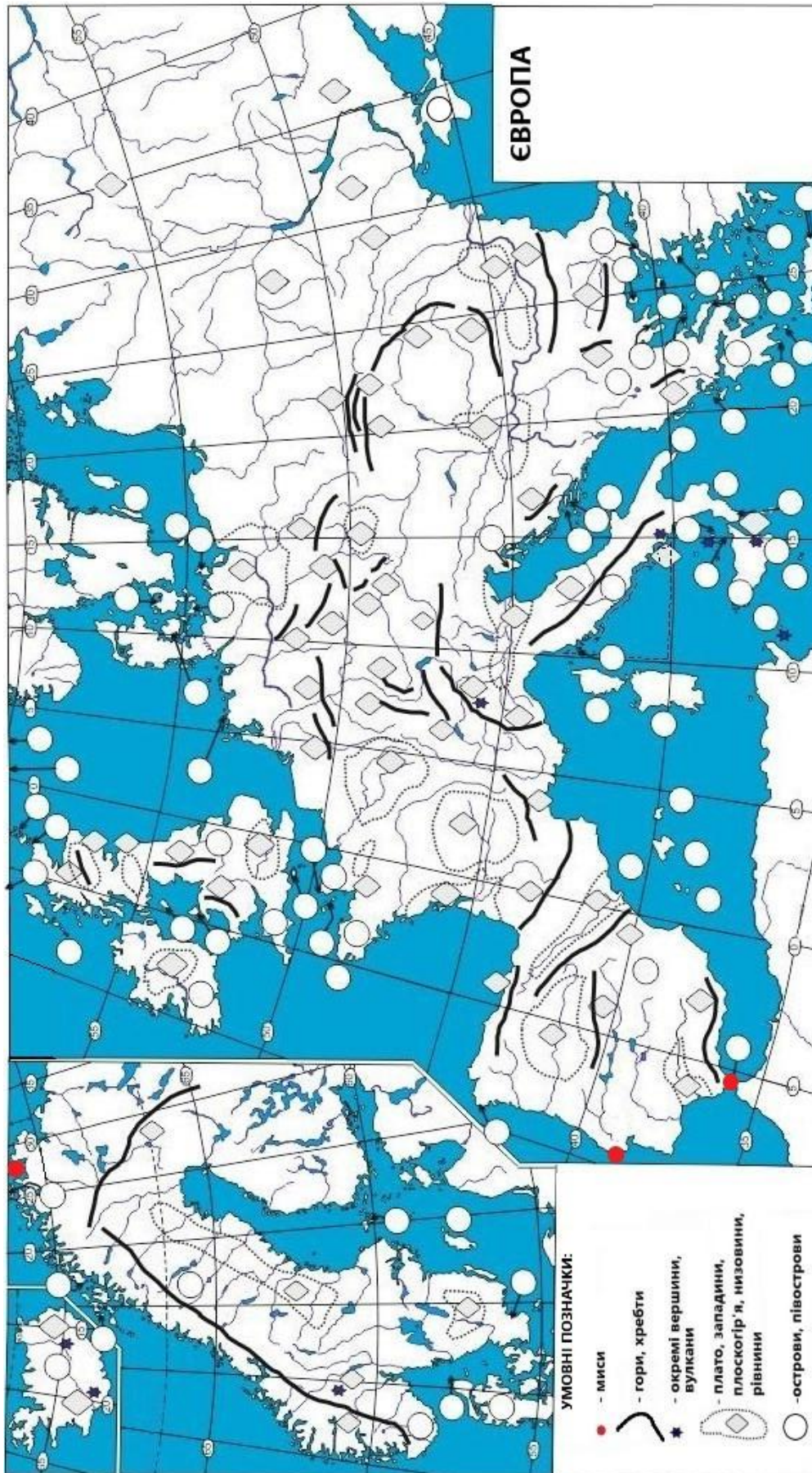

Рис. 14 А. Визначення географічного положення та орографічних об'єктів на контурній мапі Європи

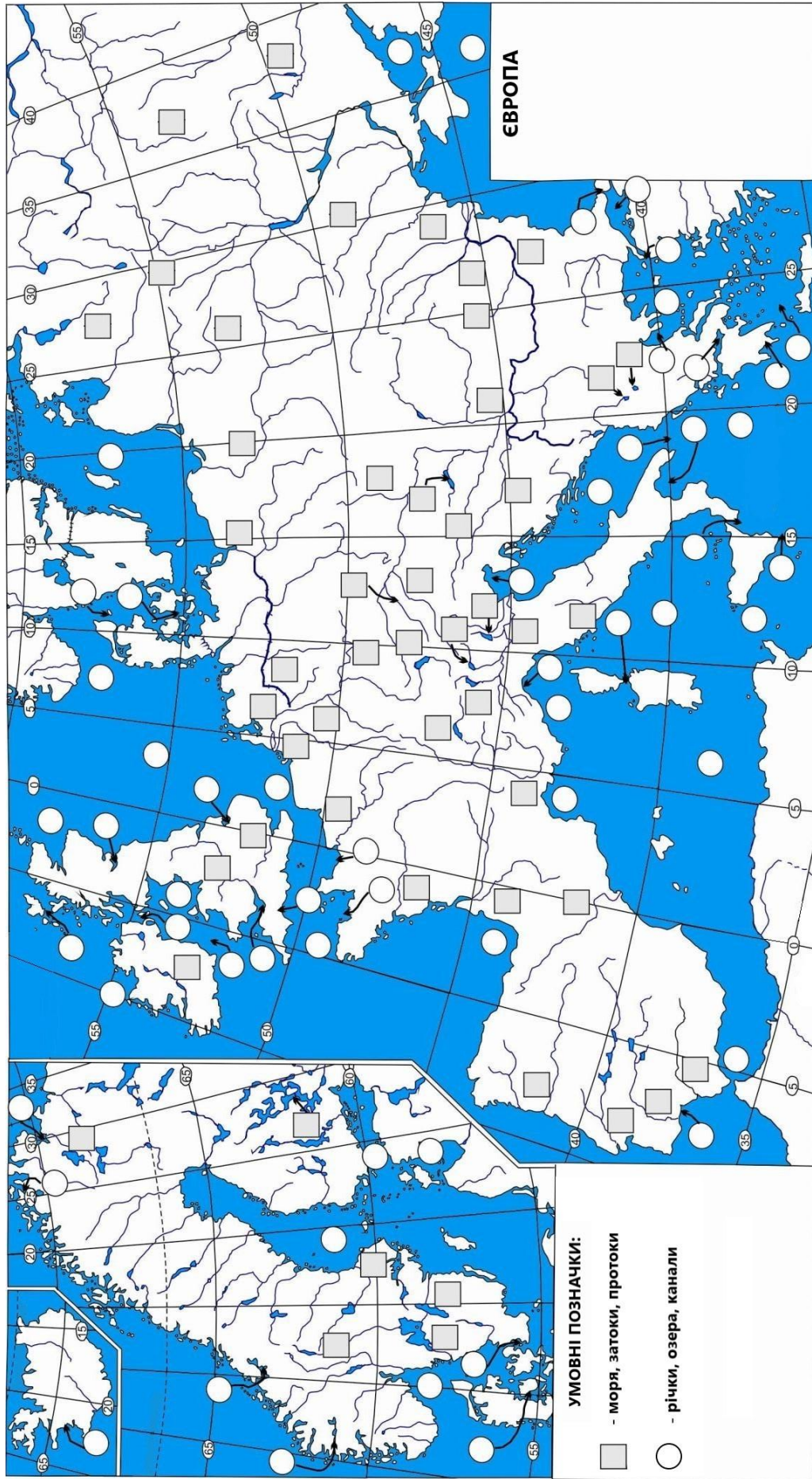

Рис. 14 Б. Визначення гідрографічних об'єктів на контурній мапі Європи

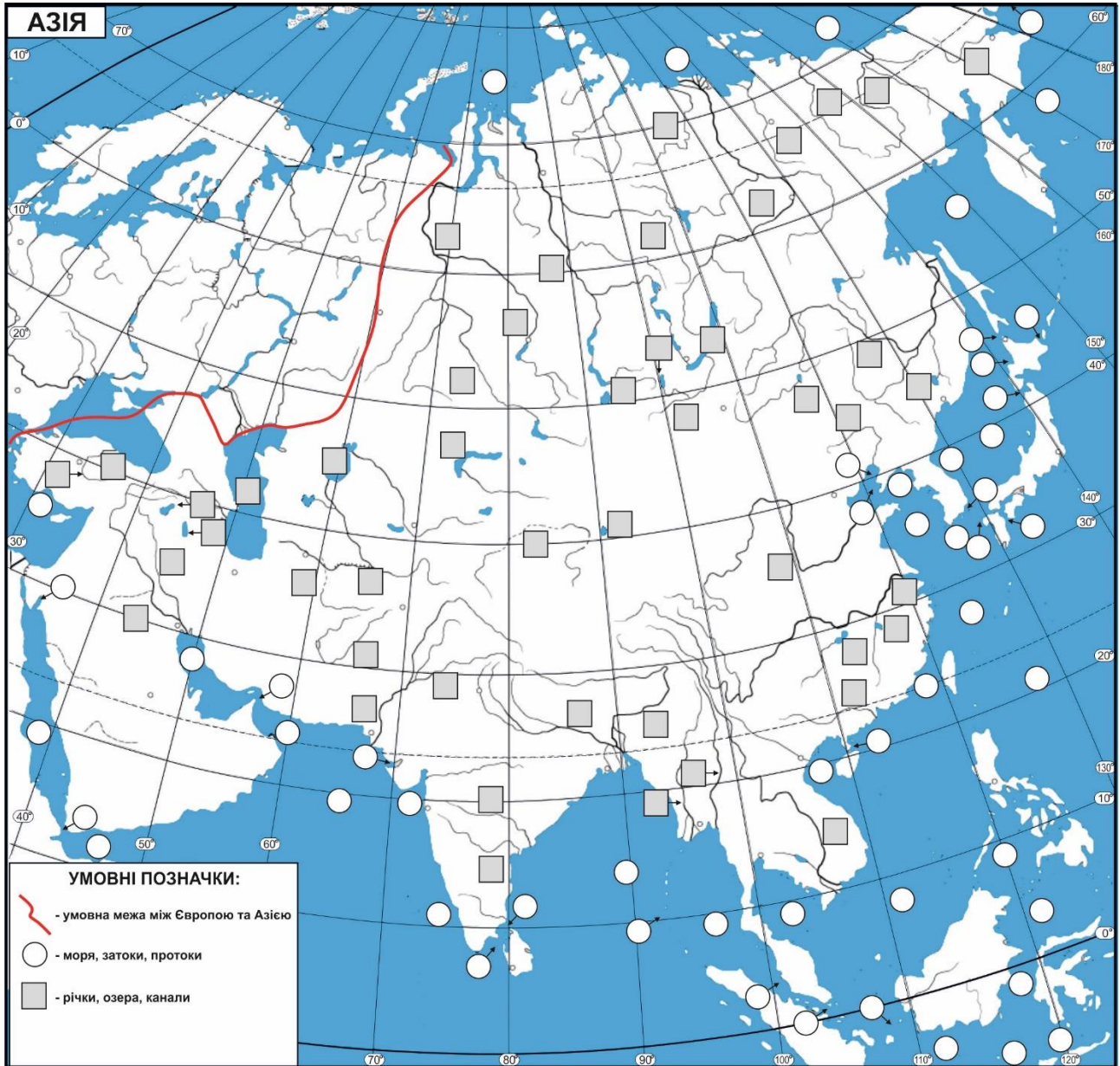

Рис. 14Г. Визначення гідрографічних об'єктів на контурній мапі Азії

ТИХИЙ ОКЕАН

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Яка площа (млн км²) Тихого океану?

- а. 14,7
- б. 73,5
- в. 91,6
- г. 178,6
- д. 510

2. Який об'єм води (млн км³) у Тихому океані?

- а. 18,1
- б. 292,1
- в. 329,7
- г. 710
- д. 1370

3. Який острів знаходиться у Тихому океані?

- а. о. Кергелен
- б. о. Мальорка
- в. о. Святої Єлени
- г. о. Сокотра
- д. о. Тайвань

4. Назвіть найглибший жолоб Тихого океану:

- а. Алеутський жолоб
- б. Каролінський жолоб
- в. Курило-Камчатський жолоб
- г. Маріанський жолоб
- д. жолоб Тонга

5. Яка протока розділяє о. Сахалін і о. Хоккайдо?

- а. Татарська протока
- б. протока Лаперуза
- в. Малаккська протока
- г. Корейська протока
- д. Аляскинська протока

6. Яка глибина Філіппінського жолоба?

- а. 8848 м
- б. 16150 м
- в. 14653 м
- г. 11022 м

д. 10540 м

7. Яка глибина Алеутського жолоба?

- а. 7678 м
- б. 9783 м
- в. 10256 м
- г. 10897 м
- д. 11022 м

8. Яка глибина Маріанської западини?

- а. 10047 м
- б. 10265 м
- в. 11022 м
- г. 11045 м
- д. 9810 м

9. Яка глибина Курило-Камчатського жолоба?

- а. 7855 м
- б. 9717 м
- в. 10256 м
- г. 10897 м
- д. 11022 м

10. До складу яких островів належить о. Суматра?

- а. арх. Нова Земля
- б. Великі Антильські о-ви
- в. Великі Зондські о-ви
- г. Малі Антильські о-ви
- д. Малі Зондські о-ви

11. Через яку протоку проводять межу між Тихим і Північним Льодовитим океанами?

- а. Баффінова протока
- б. Берингова протока
- в. Датська протока
- г. Панамський канал
- д. протока Дрейка

12. Яка течія проходить у Тихому океані?

- а. Антильська течія
- б. Гвінейська течія
- в. Мусонна течія
- г. течія Гольфстрім
- д. течія Куросіо

13. Яка затока знаходиться у Тихому океані?

- а. Бенгальська затока
- б. Біскайська затока
- в. затока Аляска
- г. затока Фанді
- д. Перська затока

14. Назвіть холодну течію Тихого океану:

- а. Бенгельська течія
- б. Канарська течія
- в. Лабрадорська течія
- г. Перуанська течія
- д. Північно-Тихоокеанська течія

15. Яка протока розділяє Євразію та о. Сахалін?

- а. Магелланова протока
- б. протока Дрейка
- в. протока Лаперуза
- г. Татарська протока
- д. Торресо́ва протока

16. Який півострів знаходиться між Охотським і Беринговим морями

- а. Корейський півострів
- б. Малаккський півострів
- в. півострів Аляска
- г. півострів Камчатка
- д. Чукотський півострів

17. Який острів належить до складу Філіппінських островів?

- а. о. Калімантан
- б. о. Мінданао
- в. о. Сулавесі
- г. о. Суматра
- д. о. Ява

18. Яка протока розділяє півострів Малакка і о. Суматра?

- а. Малаккська протока
- б. Ормурзька протока
- в. Полкська протока
- г. Татарська протока
- д. Торресо́ва протока

19. Назвіть найбільший острів у складі Японського архіпелагу:

- а. о. Кюсю
- б. о. Рюкю
- в. о. Сікоку

- г. о. Хоккайдо
- д. о. Хонсю

20. Яке море знаходиться у Тихому океані?

- а. Аравійське море
- б. Жовте море
- в. Середземне море
- г. Червоне море
- д. Чорне море

21. Назвіть теплу течію Тихого океану:

- а. Аляскінська течія
- б. Каліфорнійська течія
- в. Мусонна течія
- г. Перуанська течія
- д. Сомалійська течія

22. Яке море належить до басейну Тихого океану?

- а. Чорне море
- б. Тиморське море
- в. Карибське море
- г. море Співдружності
- д. Японське море

23. До складу яких островів належить о. Ява?

- а. Великі Антильські острови
- б. Великі Зондські острови
- в. Гавайські острови
- г. Малі Антильські острови
- д. Філіппінські острови

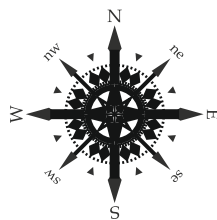
24. Яке море омиває півострів Камчатка?

- а. Берингове море
- б. Південно-Китайське море
- в. Чорне море
- г. Чукотське море
- д. Японське море

25. Які острови у Тихому океані є місцем загибелі Фернана Магеллана?

- а. Великі Зондські острови
- б. Гавайські острови
- в. Молуккські архіпелаг
- г. Філіппінський архіпелаг
- д. Японські острови

26. Поблизу яких островів проходить течія Куросіо?
- а. Великі Антильські острови
  - б. Великі Зондські острови
  - в. Гавайські острови
  - г. Малі Антильські острови
  - д. Японські острови
27. Через який мис проведений меридіан, який розділяє Тихий та Індійський океани?
- а. мис Голковий
  - б. мис Мар'ято
  - в. мис Мерчисон
  - г. мис Південно-Східний
  - д. мис Сьюард
28. Яка протока розділяє Тихий і Атлантичним океани?
- а. Баб-ель-Мандебська протока
  - б. Берингова протока
  - в. Гібралтарська протока
  - г. Панамський перешийок
  - д. протока Дрейка
29. До складу яких островів належать острови Рюкю?
- а. Великі Зондські острови
  - б. Карибські острови
  - в. Малайський архіпелаг
  - г. Малі Зондські острови
  - д. Японські острови
30. До складу яких островів належить о. Калімантан?
- а. Великі Антильські острови
  - б. Великі Зондські острови
  - в. Каролінські острови
  - г. Південні Антильські острови
  - д. Японські острови

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідності:

1. Установіть відповідність між дослідниками Тихого океану та їх науковими здобутками:

<p>1. Жак Пікар</p> <p>2. Фернан Магеллан</p> <p>3. Абрагам Ортеліус</p> <p>4. Тур Хейердал</p>	<p>А) склав першу карту Тихого океану</p> <p>Б) перетнув океан на бальсовому судні</p> <p>В) опустився на дно Маріанської западини</p> <p>Г) виміряв глибину Маріанської западини</p> <p>Д) відкрив морський шлях до Тихого океану</p>	<p>А Б В Г Д</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>																				

2. Установіть відповідність між западинами Тихого океану та їх глибинами:

<p>1. Маріанська западина</p> <p>2. Алеутський жолоб</p> <p>3. жолоб Окінава</p> <p>4. Перуансько-Чилійський жолоб</p>	<p>А) 7678 м</p> <p>Б) 11022 м</p> <p>В) 2716 м</p> <p>Г) 8065 м</p> <p>Д) 422 м</p>	<p>А Б В Г Д</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>																				

3. Установіть відповідність між островами Тихого океану та архіпелагами (групами островів), до яких вони належать:

<p>1. о. Сулавесі</p> <p>2. о. Тимор</p> <p>3. о. Мінданао</p> <p>4. о. Парамушир</p>	<p>А) Малі Зондські о-ви</p> <p>Б) Великі Зондські о-ви</p> <p>В) Філіппінський архіпелаг</p> <p>Г) Курильські о-ви</p> <p>Д) Гавайські о-ви</p>	<p>А Б В Г Д</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>																				

4. Установіть відповідність між акваторіями Тихого океану та їх місцезнаходженням у його межах:

<p>1. Берингове море</p> <p>2. Каліфорнійська затока</p> <p>3. Філіппінське море</p> <p>4. Охотське море</p>	<p>А) східна частина</p> <p>Б) західна частина</p> <p>В) південна частина</p> <p>Г) північна частина</p> <p>Д) північно-західна частина</p>	<p>А Б В Г Д</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>																				

5. Установіть відповідність між течіями Тихого океану і узбережжями материків, які вони омивають:

<p>1. Курильська течія</p> <p>2. Перуанська течія</p> <p>3. Каліфорнійська течія</p> <p>4. Куросіо</p>	<p>А) захід Південної Америки</p> <p>Б) північний схід Євразії</p> <p>В) південний захід Північної Америки</p> <p>Г) схід Австралії</p> <p>Д) південний схід Євразії</p>	<p>А Б В Г Д</p> <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p>	<table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100px; height: 100px;"> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> <tr><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td><td style="width: 20px;"></td></tr> </table>																				

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Назвіть холодні течії Тихого океану:

- а. Аляскінська течія
- б. Бразильська течія
- в. Каліфорнійська течія
- г. Перуанська течія
- д. Східно-Австралійська течія
- е. течія Західних вітрів
- ж. течія Куросіо

7. Назвіть річки, які належать до басейну Тихого океану:

- а. р. Дніпро
- б. р. Конго
- в. р. Меконг
- г. р. Об
- д. р. Святого Лаврентія
- е. р. Хуанхе
- ж. р. Янцзи

8. Які з цих підводних улоговин знаходяться у Тихому океані?

- а. Гватемальська улоговина
- б. Західноєвропейська улоговина
- в. Лабрадорська улоговина
- г. Ньюфаундлендська улоговина
- д. Перуанська улоговина
- е. Північноамериканська улоговина
- ж. Чилійська улоговина

9. Які моря знаходяться у Тихому океані?

- а. Берингове море
- б. Карибське море
- в. Охотське море
- г. Саргасове море
- д. Середземне море
- е. Філіппінське море
- ж. Чорне море

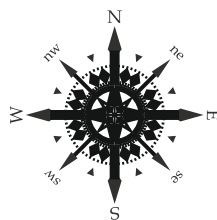
10. Які підводні підняття знаходяться у Тихому океані?

- а. Австрало-Антарктичне підняття
- б. Галапагоська височина
- в. Мадагаскарський хребет
- г. Південноатлантичний хребет
- д. підняття Бофорта
- е. Східнотихоокеанська височина
- ж. Чилійський хребет

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте підводні жолоби Тихого океану у порядку збільшення їх глибини:
- а. Алеутський жолоб
  - б. жолоб Рюкю
  - в. жолоб Тонга
  - г. Маріанський жолоб
  - д. Перуансько-Чилійський жолоб
12. Розташуйте географічні об'єкти Тихого океану у напрямі із заходу на схід:
- а. атол Бікіні
  - б. Безодня Челенджера
  - в. Великий Бар'єрний риф
  - г. Галапагоські острови
  - д. Міжнародна Лінія зміни дат
13. Розташуйте острови Тихого океану у напрямі з півночі на південь:
- а. о. Мінданао
  - б. о. Пасхи
  - в. о. Південний
  - г. о. Північний
  - д. о. Хокайдо
14. Установіть хронологічну послідовність досліджень Тихого океану:
- а. вимірювання глибини Маріанської западини з борту британського корвету «Челленджер»
  - б. відкриття Джеймсом Куком острова Різдва (Кіритімати)
  - в. занурення Джеймса Кемерона на дно Маріанської западини
  - г. навколосвітня подорож Фернана Магеллана
  - д. навколосвітня подорож Френсіса Дрейка
15. Розташуйте острови Тихого океану у порядку зменшення їх площі:
- а. о. Борнео
  - б. о. Нова Гвінея
  - в. о. Сахалін
  - г. о. Сулавесі
  - д. о. Тайвань

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у градусах) Тихого океану із заходу на схід уздовж паралелі 25° пн. ш.

---

2. На міліметровому папері накресліть гіпсографічний профіль Тихого океану уздовж меридіана 180° сх.д.

3. Розгляньте представників флори і фауни (рис. 15), укажіть їхні видові назви. Нанесіть ареали цих організмів на контурну мапу Тихого океану.

А

Б

В

Г

Д

Е

Рис. 15. Представники флори і фауни Тихого океану [40]

---

4. Знайдіть на мапі Тихого океану географічний об'єкт з координатами

27° 7' 0" пд. ш. 109° 21' 0" зх. д. і назвіть його. Укажіть від нього азимут на крайню південну точку Камчатського півострова і обрахуйте відстань до цієї точки у морських милях.

5. Нанесіть на контурну мапу Тихого океану такі географічні об'єкти, позначте їх відповідними умовними знаками:

Моря: Берингове, Охотське, Японське, Внутрішнє Японське, Жовте, Східнокитайське, Філіппінське, Південнокитайське, Яванське, Сулу, Сулавесі, Балі, Флорес, Саву, Банда, Серам, Хальмахера, Молуккське, Новогвінейське, Соломонове, Коралове, Фіджі, Тасманове.

Затоки: Анадирська, Олюторська, Карагінська, Шеліхова, Терпіння, Петра Великого, Тонкінська (Бакбо), Сіамська, Панамська, Теуантепек, Каліфорнійська, Королеви Шарлотти, Кука, Брістольська, Кускоквім, Нортон-Саунд.

Протоки: Берингова, Унімак, Амукта, Амчитка, Камчатська, Перша Курильська, Четверта Курильська, Крузенштерна, Бусоль, Фріза, Катерини, Лаперуза, Татарська, Корейська, Цугару, Тайванська, Малаккська, Кука, Шеліхова.

Півострови: Каліфорнія, Аляска, Камчатка, Корейський, Кейп-Йорк, Індокитай, Малакка, Босо, Сан-Франциско, Коромандел, Гуон, Ідзу, Кенайський, Чендравасіх (Доберай).

Острови: Святого Лаврентія, Нунівак, Святого Матвія, Алеутські, Командорські, Кадьяк, Олександра I, Королеви Шарлотти, Ванкувер, Курильські, Сахалін, Японські, Маріанські, Каролінські, Нова Гвінея, Соломонові, Нові Гебриди, Нова Каледонія, Тайвань, Хайнань, Філіппінські (Лусон, Мінданао, Самар), Калімантан, Суматра, Ява, Сулавесі, Сумба, Сумбава, Тимор, Флорес, Серам, Хальмахера, Маршаллові, Гілберта, Фіджі, Гавайські (Гаваї, Мануї, Молокаї), Тонга, Самоа, Кука, Туамоту, Маркізькі, Пасхи, Галапагос, Нова Зеландія (Північний, Південний), Баунті, Чилое, Південні Шетландські, Баллені.

Улоговини: Алеутська, Курильська, Філіппінська, Західнокаролінська, Східнокаролінська, Меланезійська, Перуанська, Південнотихоокеанська, Західномаріанська, Східномаріанська, Північнофіджійська, Південнофіджійська, Східноавстралійська, Північно-Західна, Північна Чилійська, Гватемальська, Панамська, Командорська.

Підводні підняття, хребти, височини, банки: Південнотихоокеанське, Східнотихоокеанське, Чилійське, Наска, Сала-і-Гомес, Альбатрос, Музикантів, Імператорські гори, Гавайський, Маркус-Неккер, Шатського, Ширшова, Обручова, Кюсю-Палау, Квінсленд, Лорд-Хау, Новозеландське, Маккуорі, Кокосовий, Ямато, Бородіно.

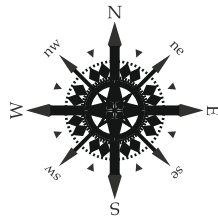
Підводні гори: Ісакова, Макарова, Головіна, Папаніна, Кінмей, Нінтоку, Мілвокі, Джаспер, Фіберлінг, Зубова, Шулейкіна.

Розломи: Мендосіно, Пайонір, Меррей, Кларіон, Кліппертон, Пасхи, Удінцева.

Жолоби: Алеутський, Курило-Камчатський, Японський, Волкано,

Маріанський, Філіппінський, Палау, Новобританський, Меланезійський, Санта-Крус, Новогвінейський, Тонга, Кермадек, Новогебридський, Чилійський, Перуанський, Центральноамериканський.

Основні течії: **холодні:** Курило-Камчатська, Каліфорнійська, Перуанська, Миса Горн, Приморська; **теплі:** Куросію, Мінданао, Північнотихоокеанська, Алякинська, Берингоморська, Алеутська, Цусімська, Північна Пасатна, Південна Пасатна, Міжпасатна протитечія, Коралова, Східноавстралійська, Гватемальська, Південнотихоокеанська.

АТЛАНТИЧНИЙ ОКЕАН

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Яка площа (млн км²) Атлантичного океану?

- а. 14,7
- б. 73,5
- в. 106,4
- г. 169,2
- д. 361

2. Який об'єм води (млн км³) в Атлантичному океані?

- а. 18,1
- б. 292,1
- в. 305,8
- г. 710
- д. 1370

3. У межах якого материка знаходиться Чорне море?

- а. Австралія
- б. Африка
- в. Євразія
- г. Південна Америка
- д. Північна Америка

4. Яка протока розділяє Європу і Африку?

- а. Гібралтарська протока
- б. Малаккська протока
- в. Мозамбіцька протока
- г. Полкська протока
- д. протока Дрейка

5. Назвіть затоку Атлантичного океану у межах Європи:

- а. Аденська затока
- б. Австралійська затока
- в. Мексиканська затока
- г. Фінська затока
- д. Гудзонова затока

6. Назвіть море Атлантичного океану, яке омиває північні береги Європи:

- а. Норвезьке море
- б. Аравійське море
- в. море Ведделла
- г. Каспійське море

д. Середземне море

7. Назвіть море Атлантичного океану, яке омиває Кримський півострів:

- а. Біле море
- б. Каспійське море
- в. Середземне море
- г. Червоне море
- д. Чорне море

8. Яка течія приурочена до акваторії Атлантичного океану?

- а. Куросіо
- б. Гольфстрім
- в. Каліфорнійська
- г. Сомалійська
- д. Східно-Австралійська течія

9. Яка протока відокремлює острів Великобританію від Євразії?

- а. Басова протока
- б. Берингова протока
- в. Гудзонова протока
- г. протока Ла-Манш
- д. Торресова протока

10. Яка протока сполучає Азовське та Чорне моря?

- а. Басова протока
- б. Берингова протока
- в. Керченська протока
- г. Малаккська протока
- д. протока Дрейка

11. Назвіть холодну течію Атлантичного океану:

- а. Бразильська течія
- б. Лабрадорська течія
- в. Гвіанська течія
- г. Північноатлантична течія
- д. течія Гольфстрім

12. Назвіть теплу течію Атлантичного океану:

- а. Бенгельська течія
- б. Канарська течія
- в. Лабрадорська течія
- г. Північна пасатна течія
- д. течія Західних вітрів

13. У якому морі знаходиться Ботнічна затока?
- Адріатичне море
  - Балтійське море
  - Каспійське море
  - Середземне море
  - Чорне море
14. Які водойми з'єднує протока Скагеррак?
- Берингове море та Північний Льодовитий океан
  - Егейське море і Мармурове море
  - Північне море і Балтійське море
  - Середземне море й Атлантичний океан
  - Червоне море і Аденська затока
15. Укажіть загальну протяжність Серединно-Атлантичного хребта (тис. км):
- 1
  - 8
  - 10
  - 18
  - 28
16. Які літосферні плити розділяє Серединно-Атлантичний хребет?
- Аравійська плита та Індо-Австралійська плита
  - Африканська плита й Північноамериканська плита
  - Євразійська плита і Північноамериканська плита
  - Південноамериканська плита й Антарктична плита
  - Філіппінська плита та Африканська плита
17. Яка протока відокремлює Чорне море від Мармурового?
- Баб-ель-Мандебська протока
  - Гібралтарська протока
  - протока Босфор
  - протока Дрейка
  - протока Ла-Манш
18. Які водойми з'єднує протока Дарданелли?
- Атлантичний і Тихий океани
  - Берингове море та Північний Льодовитий океан
  - Егейське море і Мармурове море
  - Середземне море й Атлантичний океан
  - Червоне море і Аденська затока
19. Яка протока розділяє о. Гренландія та о. Ісландія?
- Басова протока
  - Гібралтарська протока

- в. Данська протока
  - г. Малаккська протока
  - д. протока Святого Лаврентія
20. Через яку водойму антропогенного походження Атлантичний океан сполучається з Тихим?
- а. Гібралтарська протока
  - б. Данська протока
  - в. Панамський канал
  - г. протока Дрейка
  - д. Суецький канал
21. Назвіть затоку Атлантичного океану, яка відома найвищими припливами на планеті:
- а. Біскайська затока
  - б. Ботнічна затока
  - в. Гвінейська затока
  - г. Гудзонова затока
  - д. затока Фанді
22. Назвіть найбільший острів в Атлантичному океані:
- а. о. Гренландія
  - б. о. Баффінова Земля
  - в. о. Святої Єлени
  - г. о. Зеландія
  - д. о. Сицилія
23. Яка протока Атлантичного океану розділяє о. Гренландію і Північну Америку?
- а. Гудзонова протока
  - б. Данська протока
  - в. Дейвісова протока
  - г. протока Босфор
  - д. протока Гібралтар
24. Яка затока Атлантичного океану є найбільшою у Південній Америці?
- а. Гудзонова затока
  - б. затока Ла-Плата
  - в. затока Мен
  - г. затока Фанді
  - д. Мексиканська затока
25. До складу якого архіпелагу (групи островів) належить о. Гаїті?
- а. архіпелаг Паррі
  - б. Великі Антильські острови

- в. Канадський Арктичний архіпелаг
- г. Малі Антильські острови
- д. Південні Шетландські острови

26. Який півострів омиває протока Каттегат?

- а. Апеннінський півострів
- б. Кольський півострів
- в. півострів Таймир
- г. півострів Ютландія
- д. Піренейський півострів

27. Який острів належить до складу Великих Антильських островів?

- а. о. Гренландія
- б. о. Зміїний
- в. о. Ісландія
- г. о. Куба
- д. о. Південний

28. Який острів належить до складу Малих Антильських островів?

- а. о. Антигуа
- б. о. Вогняна Земля
- в. о. Куба
- г. о. Святої Єлени
- д. о. Ямайка

29. До якого материка належать острови Зеленого мису?

- а. Австралія
- б. Африка
- в. Євразія
- г. Південна Америка
- д. Північна Америка

30. До якого материка належить затока Мен?

- а. Австралія
- б. Африка
- в. Євразія
- г. Південна Америка
- д. Північна Америка

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідностей:

1. Установіть відповідність між дослідниками Атлантичного океану та їх науковими здобутками:

1. Джон Кабот 2. Геродот 3. Чарльз Томсон 4. Хуан Понсе де Леон	А) довів існування Серединно-Атлантичного хребта Б) перетнув Атлантичний океан і відкрив Новий Світ В) відкрив Велику Ньюфаундлендську банку Г) відкрив Гольфстрім Д) назвав океан Атлантичним	А Б В Г Д 1 2 3 4	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>																				

2. Установіть відповідність між улоговинами Атлантичного океану та їх глибинами:

1. Бразильська улоговина 2. Північноамериканська 3. Аргентинська улоговина 4. Канарська улоговина	А) 8380 м Б) 6537 м В) 6681 м Г) 11022 м Д) 6549 м	А Б В Г Д 1 2 3 4	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>																				

3. Установіть відповідність між островами Атлантичного океану та їх географічними координатами:

1. о-ви Зеленого Мису 2. острів Святої Єлени 3. о. Куба 4. о. Гренландія	А) 15°57' пд. ш. 5°43' зх. д. Б) 72°00' пн. ш. 40°00' зх. д. В) 14°55' пн. ш. 23°31' зх. д. Г) 18°10' пд. ш. 178°27' сх. д. Д) 23°08' пн. ш. 82°23' зх. д.	А Б В Г Д 1 2 3 4	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td>х</td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td>х</td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td>х</td></tr> <tr><td> </td><td>х</td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>								х			х									х		х			
		х																										
х																												
				х																								
	х																											

4. Установіть відповідність між акваторіями Атлантичного океану та їх місцезнаходженням у його межах:

1. море Лабрадор 2. Карибське море 3. Гвінейська затока 4. протока Дрейка	А) східна частина Б) західна частина В) південна частина Г) північна частина Д) південно-західна частина	А Б В Г Д 1 2 3 4	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>																				

5. Установіть відповідність між течіями Атлантичного океану і узбережжями материків, які вони омивають:

1. Антарктична циркумплярна течія 2. течія Гольфстрім 3. Канарська течія 4. Бразильська течія	А) схід Північної Америки Б) схід Південної Америки В) північний захід Африки Г) північ Антарктиди Д) південь Гренландії	А Б В Г Д 1 2 3 4	<table border="1" style="width: 100%; height: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table>																				

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Назвіть теплі течії Атлантичного океану:

- а. Бенгельська течія
- б. Бразильська течія
- в. Гвіанська течія
- г. Канарська течія
- д. Лабрадорська течія
- е. Південноатлантична течія
- ж. Фолклендська течія

7. Назвіть річки, які належать до басейну Атлантичного океану:

- а. р. Амур
- б. р. Дніпро
- в. р. Конго
- г. р. Меконг
- д. р. Святого Лаврентія
- е. р. Хуанхе
- ж. р. Янцзи

8. Які з цих підводних улоговин знаходяться в Атлантичному океані?

- а. Західноєвропейська улоговина
- б. Лабрадорська улоговина
- в. Маріанська улоговина
- г. Ньюфаундлендська улоговина
- д. Перуанська улоговина
- е. Сомалійська улоговина
- ж. Чилійська улоговина

9. Які моря належать до басейну Атлантичного океану?

- а. Берингове море
- б. Біле море
- в. Карибське море
- г. Охотське море
- д. Саргасове море
- е. Середземне море
- ж. Філіппінське море

10. Які підводні підняття знаходяться в Атлантичному океані?

- а. Велика Багамська банка
- б. Велика Ньюфаундлендська банка
- в. Галапагоська височина
- г. Мадагаскарський хребет
- д. Південноатлантичний хребет
- е. підняття Бофорта
- ж. Східнотихоокеанська височина

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте підводні жолоби Атлантичного океану у порядку збільшення їх глибини:
- а. Гелленський (Еллінський) жолоб
  - б. жолоб Кайман
  - в. жолоб Пуерто-Ріко
  - г. жолоб Романш
  - д. Фареро-Шетландський жолоб
12. Розташуйте географічні об'єкти Атлантичного океану у напрямі з півночі на південь:
- а. місце загибелі корабля «Титанік»
  - б. о. Ньюфаундленд
  - в. острів Святої Єлени
  - г. Саргасове море
  - д. Тропік Козорога
13. Розташуйте острови Атлантичного океану у напрямі із заходу на схід:
- а. о. Велика Британія
  - б. о. Зміїний
  - в. о. Ірландія
  - г. о. Куба
  - д. о. Сардинія
14. Прокладіть маршрут подорожі Васко да Гама в Атлантичному океані під час експедиції від Португалії до Індії (1497–1499 рр.):
- а. гирло р. Тахо
  - б. екватор
  - в. Канарські о-ви
  - г. мис Доброї Надії
  - д. острови Зеленого мису
5. Розташуйте моря Атлантичного океану у порядку збільшення їх площі:
- а. Карибське море
  - б. море Баффіна
  - в. Північне море
  - г. Саргасове море
  - д. Середземне море

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у кілометрах) Атлантичного океану із заходу на схід уздовж паралелі 30° пд. ш.

---

2. На міліметровому папері накресліть гіпсографічний профіль Атлантичного океану уздовж меридіана 30° зх. д.

3. Розгляньте представників флори і фауни (рис. 16), укажіть їхні видові назви. Нанесіть ареали цих організмів на контурну мапу Атлантичного океану.

А

Б

В

Г

Д

Е

Рис. 16. Представники флори і фауни Атлантичного океану [40]

---

4. Знайдіть на мапі Атлантичного океану о. Гоф. Задайте азимут 225° і

відкладіть від неї відстань 3894 км. Знайдіть точку і назвіть її координати.

5. Нанесіть на контурну мапу Атлантичного океану такі географічні об'єкти, позначте їх відповідними умовними знаками:

Моря: Лабрадор, Північне, Балтійське, Ірландське, Карибське, Середземне, Азовське, Чорне, Мармурове, Егейське, Іонічне, Адріатичне, Тірренське, Лігурійське, Балеарське, Альборан, Саргасове.

Затоки: Святого Лаврентія, Мен, Фанді, Чесапікська, Мексиканська, Кампече, Венесуельська, Ріо-де-ла-Плата, Сан-Матіас, Сан-Хорхе, Баїя-Гранде, Гвінейська, Біскайська, Брістольська, Бохус, Согне-фіорд, Ризька, Фінська, Ботнічна, Ліонська, Габес, Сідра, Таранто, Іскандерон.

Протоки: Великий Бельт, Малий Бельт, Ересунн (Зунд), Каттегат, Скагеррак, Па-де-Кале, Ла-Манш (Англійський канал), Святого Георга, Північна, Гібралтарська, Боніфачо, Мессінська, Отранто, Туніська, Мальтійська, Дарданелли, Босфор, Керченська, Магелланова, Мона, Юкатанська, Флоридська, Кабота, Гудзонова, Данська.

Півострови: Скандинавський, Сконе, Ютландія, Котантен, Бретань, Піренейський, Апеннінський, Балканський, Пелопоннес, Істрія, Кримський, Юкатан, Флорида, Лабрадор, Вальдес.

Острови: Фолклендські (Мальвінські), Тристан-да-Кунья, Святої Єлени, Вознесіння, Буве, Сан-Томе і Прінсіпі, Мадейра, Канарські, Азорські, Зеленого Мису, Балеарські, Корсика, Сардинія, Сицилія, Мальта, Крит, Кіпр, Родос, Велика Британія, Ірландія, Ісландія, Гебридські, Оркнейські, Фарерські, Шетландські, Зеландія, Рюген, Борнхольм, Готланд, Еланд, Аландські, Саарема, Хіума, Тринідад і Тобаго, Барбадос, Мартиніка, Домініка, Гваделупа, Кюрасао, Малі Антильські (Навітряні, Підвітряні, Віргінські), Великі Антильські (Куба, Ямайка, Гаїті, Пуерто-Рико), Багамські (Андрос, Абако, Інагуа, Сан-Сальвадор, Велика Багама), Великий Кайман, Малий Кайман, Антикості, Ньюфаундленд, Вогняна Земля.

Улоговини: Лабрадорська, Ньюфаундлендська, Західноєвропейська, Північноамериканська, Мексиканська, Колумбійська, Венесуельська, Іберійська, Канарська, Зеленого Мису, Гвіанська, Сьєрра-Леоне, Бразильська, Гвінейська, Ангольська, Аргентинська, Капська, Агульяс, Африкансько-Антарктична.

Підводні височини і банки: Мод Бердвуд, Ріу-Гранді, Алміранті-Солданья, Вальдівія, Скеркі, Поркьюпайн, Блейк, Бермудська, Джорджес-Банк, Велика Ньюфаундлендська, Демерара, Велика Багамська, Флеміш-Кап, Рокол, Сьєрра-Леоне, Доггер-банка.

Підводні хребти: Південноантильський, Африкансько-Антарктичний, Південноатлантичний, Китовий, Південно-Східний, Ньюфаундлендський, Північноатлантичний, Рейк'янес.

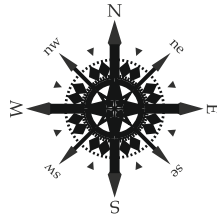
Підводні гори: Франклін, Хекате, Антон-Дорн, Якутат, Келвін, Атлантис, Метеор, Жозефін, Дампір, Віма, Мод, Ампер.

Розломи: Святої Єлени, Вознесіння, Чейн, Сан-Паулу, Гвінейський, Віма,

Зеленого Мису, Атлантик, Ошенографер, Курчатова, Рейк'янес (Гібс).

Жолоби: Пуерто-Ріко, Кайман, Романш, Гелленський, Лівійський, Кінгс, Фареро-Шетландський, Норвезький.

Основні течії: **холодні:** Лабрадорська, Канарська, Бенгельська, Фолклендська; **теплі:** Північна Пасатна, Південна Пасатна, Міжпасатна протитечія, Гвіанська, Бразильська, Південноатлантична, Північноатлантична, Гвінейська, Карибська, Антильська, Флоридська, Гольфстрім, Ірмінгера.

ІНДІЙСЬКИЙ ОКЕАН

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Яка площа (млн км²) Індійського океану?

- а. 14,7
- б. 76,2
- в. 91,6
- г. 169,2
- д. 361

2. Який об'єм води (млн км³) в Індійському океані?

- а. 18,1
- б. 282,6
- в. 329,7
- г. 710
- д. 1370

3. Які острови знаходяться між Бенгальською затокою й Андаманським морем?

- а. Андаманські острови
- б. Канарські острови
- в. Коморські острови
- г. Маскаренські острови
- д. Сейшельські острови

4. Береги якого континенту омиває Сомалійська течія?

- а. Австралія
- б. Антарктида
- в. Африка
- г. Євразія
- д. Північна Америка

5. Береги якого півострова омиває Аденська затока?

- а. п-ів Індокитай
- б. п-ів Індостан
- в. п-ів Йорк
- г. п-ів Малакка
- д. п-ів Сомалі

6. Через який географічний об'єкт проходить межа Індійського океану з Атлантичним?

- а. Берингова протока
- б. Датська протока
- в. мис Голковий

- г. мис Південно-Східний
- д. Панамський канал

7. Який острів Індійського океану до 1972 р. називали Цейлон?

- а. о. Занзібар
- б. о. Кенгуру
- в. о. Маврикій
- г. о. Мадагаскар
- д. о. Шрі-Ланка

8. Яка максимальна глибина Зондського жолоба?

- а. 7725 м
- б. 8440 м
- в. 9783 м
- г. 10265 м
- д. 11022 м

9. Яка улоговина знаходиться в Індійському океані?

- а. Бразильська улоговина
- б. Західноавстралійська улоговина
- в. Канадська улоговина
- г. Канарська улоговина
- д. улоговина Нансена

10. Який європеець вперше знайшов морський шлях до Індії?

- а. Бартоломеу Діаш
- б. Васко да Гама
- в. Джеймс Кук
- г. Фернан Магеллан
- д. Христофор Колумб

11. Які острови знаходяться в Індійському океані?

- а. Канарські острови
- б. Мальвінські острови
- в. Маршаллові острови
- г. острови Фіджі
- д. Сейшельські острови

12. Які географічні об'єкти розділяє Мозамбіцька протока?

- а. о. Вогняна Земля й материк Південна Америка
- б. о. Мадагаскар і материк Африка
- в. о. Тайвань та п-ів Малакка
- г. о. Тасманія і материк Австралія
- д. о. Шрі-Ланка та п-ів Індостан

13. Яка затока належить до Індійського океану?
- а. Бенгальська затока
  - б. Біскайська затока
  - в. Гвінейська затока
  - г. Гудзонова затока
  - д. Мексиканська затока
14. Яке море знаходиться в Індійському океані?
- а. Карибське море
  - б. Лаккадівське море
  - в. море Фіджі
  - г. Південно-Китайське море
  - д. Філіппінське море
15. Береги якого континенту омивають Тиморське і Арафурське моря?
- а. Австралія
  - б. Антарктида
  - в. Африка
  - г. Євразія
  - д. Південна Америка
16. Назвіть море Індійського океану, яке вважається найтеплішим на планеті:
- а. Андаманське море
  - б. Аравійське море
  - в. Арафурське море
  - г. Тиморське море
  - д. Червоне море
17. Назвіть найбільший острів в Індійському океані:
- а. о. Занзібар
  - б. о. Мадагаскар
  - в. о. Суматра
  - г. о. Тасманія
  - д. о. Шрі-Ланка
18. Які географічні об'єкти розділяє Баб-ель-Мандебська протока?
- а. материк Австралія та о. Тасманія
  - б. материк Африка і Аравійський півострів
  - в. материк Африка і о. Мадагаскар
  - г. п-ів Індостан та о. Шрі-Ланка
  - д. п-ів Малакка і о. Суматра
19. У якому році був збудований Суецький канал?
- а. 1497 р
  - б. 1869 р.

- в. 1920 р.
- г. 1991 р.
- д. 2023 р.

20. Яка річка впадає в Індійський океан?

- а. р. Брахмапутра
- б. р. Волга
- в. р. Єнісей
- г. р. Ла-Плата
- д. р. Міссісіпі

21. На якій географічній широті знаходиться крайня північна точка Індійського океану?

- а. 30° пд. ш.
- б. 35° пд. ш.
- в. 30° пн. ш.
- г. 35° пн. ш.
- д. 66° 33' пн. ш.

22. Які водойми сполучає Баб-ель-Мандебська протока?

- а. Аравійське море і Перська затока
- б. Атлантичний океан і Середземне море
- в. Перська і Аденська затоки
- г. Середземне і Червоне моря
- д. Червоне море і Аденська затока

23. Назвіть теплу течію Індійського океану:

- а. Гвіанська течія
- б. течія Куросіо
- в. Мозамбіцька течія
- г. Сомалійська течія
- д. течія Західних вітрів

24. Який канал з'єднує Середземне і Червоне моря?

- а. канал Дніпро – Донбас
- б. Кільський канал
- в. Коринфський канал
- г. Панамський канал
- д. Суецький канал

25. Який острів знаходиться в Індійському океані?

- а. о. Гренландія
- б. о. Занзібар
- в. о. Кадьяк
- г. о. Куба

д. о. Сицилія

26. Який острів Індійського океану має вулканічне походження?

- а. о. Амстердам
- б. о. Тасманія
- в. о. Мадагаскар
- г. о. Сокотра
- д. о. Шрі-Ланка

27. Який острів Індійського океану має материкове походження?

- а. архіпелаг Чагос
- б. Кокосові острови
- в. Лаккадівські острови
- г. Мальдівський архіпелаг
- д. о. Мадагаскар

28. Які географічні об'єкти з'єднує Ормузька протока?

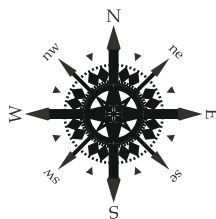
- а. Аравійське море та Перська затока
- б. Атлантичний океан і Середземне море
- в. Перська затока й Оманська затока
- г. Середземне море та Червоне море
- д. Червоне море і Аденська затока

29. Яка протока розділяє півострів Індостан і о. Шрі-Ланка?

- а. Мозамбіцька протока
- б. Ормузька протока
- в. Полкська протока
- г. протока Лаперуза
- д. Татарська протока

30. Яке море омиває Аравійський півострів і півострів Індостан?

- а. Аравійське море
- б. Арафурське море
- в. Середземне море
- г. Тиморське море
- д. Червоне море

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідності:

1. Установіть відповідність між дослідниками Індійського океану та їх науковими здобутками:

1. Евдокс Кізікський	А) вперше дослідив акваторію океану до 71° пд. ш.		А	Б	В	Г	Д
2. Джеймс Кук	Б) керував експедиціями китайського флоту (1405–1433 рр.) через океан	1					
3. Васко да Гама	В) опустився на дно Зондського жолоба	2					
4. Чжен Хе	Г) перший грек, який перетнув океан	3					
	Д) проклав морський шлях до Індії	4					

2. Установіть відповідність між улоговинами Індійського океану та їх глибинами:

1. Аравійська улоговина	А) 5815 м		А	Б	В	Г	Д
2. Мадагаскарська улоговина	Б) 6500 м	1					
3. Західноавстралійська улоговина	В) 5803 м	2					
4. Центральна улоговина	Г) 6090 м	3					
	Д) 11022 м	4					

3. Установіть відповідність між островами Індійського океану та архіпелагами (групами островів), до яких вони належать:

1. о. Занзібар	А) Нікобарські о-ви		А	Б	В	Г	Д
2. о. Маврикій	Б) Кокосові о-ви	1					
3. о. Кар-Нікобар	В) Маскаренські о-ви	2					
4. о. Північний Андаман	Г) Андаманські о-ви	3					
	Д) архіпелаг Занзібар	4					

4. Установіть відповідність між акваторіями Індійського океану та їх місцезнаходженням у його межах:

1. Оманська затока	А) східна частина		А	Б	В	Г	Д
2. Велика Австралійська затока	Б) західна частина	1					
3. Арафурське море	В) південна частина	2					
4. Мозамбіцька протока	Г) північна частина	3					
	Д) південно-східна частина	4					

5. Установіть відповідність між течіями Індійського океану і узбережжями материків, які вони омивають:

1. Сомалійська течія	А) захід Австралії		А	Б	В	Г	Д
2. Південна Пасатна течія	Б) південь Євразії	1					
3. Західноавстралійська течія	В) захід Африки	2					
4. Східна Мусонна течія	Г) захід о. Мадагаскар	3					
	Д) північ Африки	4					

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Назвіть теплі течії Індійського океану:

- а. Екваторіальна течія
- б. Західноавстралійська течія
- в. Мадагаскарська течія
- г. Мозамбіцька течія
- д. Сомалійська течія
- е. течія Західних Вітрів
- ж. течія Куросіо

7. Назвіть річки, які належать до басейну Індійського океану:

- а. р. Брахмапутра
- б. р. Ганг
- в. р. Дніпро
- г. р. Конго
- д. р. Міссурі
- е. р. Святого Лаврентія
- ж. р. Тигр

8. Які з цих підводних улоговин знаходяться в Індійському океані?

- а. Аравійська улоговина
- б. Гватемальська улоговина
- в. Коморська улоговина
- г. Маріанська улоговина
- д. Перуанська улоговина
- е. Сомалійська улоговина
- ж. Чилійська улоговина

9. Які моря знаходяться в Індійському океані?

- а. Андаманське море
- б. Аравійське море
- в. Карибське море
- г. Охотське море
- д. Саргасове море
- е. Червоне море
- ж. Чорне море

10. Які підводні жолоби знаходяться в Індійському океані?

- а. Алеутський жолоб
- б. жолоб Волкано
- в. жолоб Дайамантіна
- г. жолоб Обі
- д. Зондський жолоб
- е. Курило-Камчатський жолоб
- ж. Японський жолоб

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте дослідників Індійського океану за роками їх життя:

- а. Васко да Гама
- б. Джеймс Кук
- в. Марко Поло
- г. С. О. Макаров
- д. Чжен Хе

12. Розташуйте географічні об'єкти Індійського океану у напрямі із заходу на схід:

- а. Аравійське море
- б. Бенгальська затока
- в. мис Стіп-Пойнт
- г. мис Голковий
- д. п-ів Індостан

13. Розташуйте острови Індійського океану у напрямі з півночі на південь:

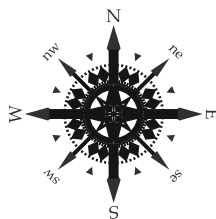
- а. о. Занзібар
- б. о. Мадагаскар
- в. о. Тасманія
- г. о. Шрі-Ланка
- д. о. Ява

14. Розташуйте підводні хребти Індійського океану у напрямі від мису Агульяс до мису Південно-Східний:

- а. Аравійсько-Індійський хребет
- б. Західноіндійський хребет
- в. Мадагаскарський хребет
- г. Східноіндійський хребет
- д. хребет Кергелен

15. Розташуйте моря Індійського океану у порядку зменшення їх площі:

- а. Андаманське море
- б. Аравійське море
- в. Арафурське море
- г. Тиморське море
- д. Червоне море

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у градусах) Індійського океану із заходу на схід на широті південного тропіка.

---

2. На міліметровому папері накресліть гіпсографічний профіль Індійського океану уздовж меридіана 60° сх. д.

3. Розгляньте представників флори і фауни (рис. 17), укажіть їхні видові назви. Нанесіть ареали цих організмів на контурну мапу Індійського океану.

А

Б

В

Г

Д

Е

Рис. 17. Представники флори і фауни Індійського океану [40]

---

4. Знайдіть на мапі Індійського океану географічний об'єкт з координатами $7^{\circ}29'30''$ пд. ш. $110^{\circ}00'16''$ сх. д. і назвіть його. Укажіть від нього азимут на мис Прайм-Хед і обчисліть відстань до цієї точки у кілометрах.

5. Нанесіть на контурну мапу Індійського океану такі географічні об'єкти, позначте їх відповідними умовними знаками:

Моря: Червоне, Аравійське, Андаманське, Тиморське, Арафурське, Лаккадівське.

Затоки: Суецька, Акаба, Аденська, Оманська, Перська, Камбейська, Жозев-Бонапарт, Карпентарія, Шарк, Велика Австралійська, Спенсер.

Протоки: Баб-ель-Мандебська, Ормузька, Полкська, Нікобарська, Мозамбіцька, Басова.

Півострова: Синайський, Аравійський, Сомалі, Індостан, Арнемленд, Ейр.

Острови: Сокотра, Сейшельські, Коморські, Лаккадівські, Мальдівські, Чагос, Маскаренські, Амірантські, Європа, Мадагаскар, Андаманські, Нікобарські, Ментавай, Мелвілл, Кенгуру, Кінг, Тасманія, Принс-Едуард, Крозе, Кергелен, Кергелен, Херд, Сен-Поль, Амстердам, Різдва, Кокосові, Фюрно.

Улоговини: Аравійська, Сомалійська, Коморська, Маскаренська, Центральна, Андаманська, Кокосова, Західноавстралійська, Південноавстралійська, Північноавстралійська, Крозе, Мадагаскарська, Мозамбіцька.

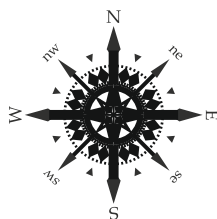
Підводні підняття, хребти, височини, банки: Меррея, Аравійсько-Індійський, Чейн, Маскаренський, Східноіндійський, Мозамбікський, Африкансько-Антарктичний, Мадагаскарський, Західноіндійський, Центральноіндійський, Західноавстралійський, Австрало-Антарктичне, Екмут, Натураліста, Амстердам, Мальдівський, Сая-де-Малья, Назарет, Уолтерс, Агульяс.

Підводні гори: Екватор, Дітріх, Вернадського, Афанасія Нікітіна, Курчатова, Щербакова, Зеніт, Африкана, Кюв'є, Канаєва.

Розломи: Оуен, Витязя, Віма, Арго, Марія-Целеста.

Жолоби: Алула-Фартак, Андаманський, Амірантський, Маврикій, Яванський (Зондський), Обі, Дайамантіна, Тиморський.

Основні течії: **холодні:** Сомалійська, Західноавстралійська; **теплі:** Мозамбіцька, Мадагаскарська, Східна Мусонна (влітку), Західна Мусонна (взимку), Екваторіальна, Південна Пасатна.

ПІВНІЧНИЙ ЛЬОДОВИТИЙ ОКЕАН

Перший рівень складності

Виберіть один правильний варіант відповіді:

1. Яка площа (млн км²) Північного Льодовитого океану?

- а. 14,7
- б. 73,5
- в. 91,6
- г. 169,2
- д. 510

2. Який об'єм води (млн км³) у Північному Льодовитому океані?

- а. 18,1
- б. 292,1
- в. 329,7
- г. 710
- д. 1370

3. Назвіть архіпелаг Північного Льодовитого океану:

- а. о. Нова Гвінея
- б. о-ви Нова Зеландія
- в. о-ви Нова Земля
- г. о-ви Нова Каледонія
- д. о-ви Нові Гебриди

4. Води якого моря омивають о. Врангеля?

- а. Берингове море
- б. Біле море
- в. Гренландське море
- г. Море Лаптевих
- д. Чукотське море

5. Який європейець перший висадився на о. Гренландія?

- а. Гаральд Прекрасноволосий
- б. Ерік Рудий
- в. Лейф Еріксон
- г. Торвальд Асвальдсон
- д. Христофор Колумб

6. Який острів Північного Льодовитого океану перетинається меридіаном 180°?

- а. о. Вікторія
- б. о. Врангеля
- в. о. Гренландія
- г. о. Елсмір

д. о. Нова Земля

7. Назвіть острів, який належить до Канадського Арктичного архіпелагу:

- а. о. Врангеля
- б. о. Девон
- в. о-ви Земля Франца-Йосипа
- г. о-ви Північна Земля
- д. о. Шпіцберген

8. Яка точка географічної карти знаходиться у центрі Північного Льодовитого океану?

- а. південний полюс
- б. північний полюс
- в. полюс холоду
- г. точка перетину екватора і меридіана 180°
- д. точка перетину екватора і нульового меридіана

9. Який острів Північного Льодовитого океану перетинається північним полярним колом?

- а. о. Гренландія
- б. о. Ельба
- в. о. Мадагаскар
- г. о-ви Нова Земля
- д. о-ви Північна Земля

10. Які острови розділяє протока Карські Ворота?

- а. о. Баффінова та о. Земля і Девон
- б. о. Гаррі і о. Банкс
- в. о. Елсмір та о. Девон
- г. о. Колгуєв і о. Вайгач
- д. о-ви Нова Земля та о. Вайгач

11. Назвіть острів, який належить до Новосибірських островів?

- а. о. Вайгач
- б. о. Врангеля
- в. о. Колгуєв
- г. о. Котельний
- д. о-ви Північна Земля

12. Який півострів омивають води Північного Льодовитого океану?

- а. п-ів Бретань
- б. п-ів Камчатка
- в. п-ів Маллака
- г. п-ів Юкатан
- д. Скандинавський п-ів

13. Яка кількість великих островів входить до складу архіпелага Нова Земля?
- а. 2
  - б. 3
  - в. 4
  - г. 5
  - д. 6
14. Який острів знаходиться у Північному Льодовитому океані?
- а. Мальдівські о-ви
  - б. о. Пасхи
  - в. о. Святої Єлени
  - г. арх. Земля Франца Йосипа
  - д. Оркнейські о-ви
15. На честь якого дослідника Північного Льодовитого океану була названа крайня північна точка Євразії?
- а. О. Ю. Шмідт
  - б. Роберт Пірі
  - в. Фритьоф Нансен
  - г. Руаль Амундсен
  - д. С. І. Челюскін
16. Під якою назвою Бернгард Варен виокремив на карті (1650 р.) Північний Льодовитий океан?
- а. Гіперборейський океан
  - б. Льодове море
  - в. Море океан
  - г. Скіфський океан
  - д. Татарський океан
17. Яка улоговина знаходиться між хребтами Менделєєва і Ломоносова?
- а. Канадська улоговина
  - б. улоговина Амундсена
  - в. улоговина Макарова
  - г. улоговина Нонсо
  - д. улоговина Підводників
18. Якими підводними підняттями обмежена улоговина Амундсена?
- а. о-ви Канадського Арктичного архіпелагу
  - б. хребет Ломоносова і хребет Гаккеля
  - в. хребет Ломоносова та хребет Менделєєва
  - г. хребет Менделєєва і хребет Гаккеля
  - д. Чукотське підняття та о-ви Канадського Арктичного архіпелагу

19. Яке море Північного Льодовитого океану є найглибшим?
- а. Гренландське море
  - б. Карське море
  - в. море Лаптевих
  - г. Норвезьке море
  - д. Чукотське море
20. Через яку протоку Північний Льодовитий океан межує з Тихим?
- а. Берингова протока
  - б. Данська протока
  - в. Дейвісова протока
  - г. Магелланова протока
  - д. Полкська протока
21. Назвіть окраїнне море Північного Льодовитого океану:
- а. Біле море
  - б. Жовте море
  - в. Мертве море
  - г. Червоне море
  - д. Чорне море
22. Через яку протоку проводять межу між Північним Льодовитим і Атлантичним океанами?
- а. Басова протока
  - б. Берингова протока
  - в. Дейвісова протока
  - г. Полкська протока
  - д. Торресо́ва протока
23. Яка протока розділяє острови Гренландія та Ісландія?
- а. Басова протока
  - б. Данська протока
  - в. Дейвісова протока
  - г. Полкська протока
  - д. Торресо́ва протока
24. Яке море знаходиться у Північному Льодовитому океані?
- а. Ірландське море
  - б. Коралове море
  - в. море Бофорта
  - г. море Лабрадор
  - д. море Фіджі
25. Назвіть затоку Північного Льодовитого океану:
- а. Бенгальська затока

- б. Ботнічна затока
- в. затока Бутія
- г. затока Карпентарія
- д. Сіамська затока

26. Назвіть півострів Північного Льодовитого океану:

- а. Аравійський п-ів
- б. Керченський п-ів
- в. п-ів Корея
- г. п-ів Малакка
- д. п-ів Таймир

27. Яке море знаходиться у Північному Льодовитому океані?

- а. Балтійське море
- б. Жовте море
- в. Охотське море
- г. Північне море
- д. Східносибірське море

28. Назвіть затоку Північного Льодовитого океану:

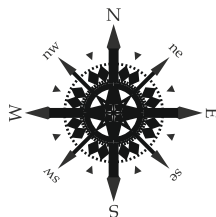
- а. Бенгальська затока
- б. Біскайська затока
- в. Гудзонова затока
- г. Обська губа
- д. Перська затока

29. Яка річка належить до басейну Північного Льодовитого океану?

- а. р. Амазонка
- б. р. Амудар'я
- в. р. Дон
- г. р. Купер-Крік
- д. р. Єнісей

30. Який острів знаходиться найближче до північного полюса?

- а. Новосибірські острови
- б. о. Вайгач
- в. о. Врангеля
- г. о. Гренландія
- д. о. Ян-Маєн

Другий рівень складності

Установіть чотири правильних відповідностей:

1. Установіть відповідність між дослідниками Північного Льодовитого океану та їх науковими здобутками:

1. Віллем Баренц	А) першим підкорив Північний полюс
2. Роберт Пірі	Б) здійснив 3 плавання (1594–1597 рр.) Північним Льодовитим океаном
3. Фрїтьйоф Нансен	В) уперше дослідив Північно-Західний прохід (1903–1906 рр.)
4. Руаль Амундсен	Г) керував Гренландською експедицією (1888–1889 рр.)
	Д) уперше перелетів через Північний полюс літаком

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

2. Установіть відповідність між улоговинами Північного Льодовитого океану та їх глибинами:

1. улоговина Амундсена	А) 3975 м
2. Канадська улоговина	Б) 3879 м
3. улоговина Макарова	В) 11022 м
4. улоговина Нансена	Г) 3940 м
	Д) 4485 м

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

3. Установіть відповідність між островами Північного Льодовитого океану та архіпелагами (групами островів), до яких вони належать:

1. о. Північний	А) Новосибірські о-ви
2. о. Шпіцберген	Б) арх. Земля Франца-Йосифа
3. о. Котельний	В) арх. Нова Земля
4. о. Земля Георга	Г) о-ви Північна Земля
	Д) арх. Шпіцберген

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

4. Установіть відповідність між акваторіями Північного Льодовитого океану та узбережжями, які вони омивають:

1. Норвезьке море	А) захід о. Гренландія
2. море Баффіна	Б) північ Північної Америки
3. Карське море	В) північ Скандинавського п-ва
4. море Бофорта	Г) південь о. Гренландія
	Д) північ Євразії

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

5. Установіть відповідність між очільниками експедицій з пошуку Північно-Західного проходу і роками їх досліджень:

1. Себастьян Кабот	А) 1585–1587 рр.
2. Джон Дейвіс	Б) 1615–1616 рр.
3. Уільям Баффін	В) 1816–1817 рр.
4. Отто Коцебу	Г) 1498 р.
	Д) 1903–1906 рр.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Виберіть три правильних варіанти відповіді:

6. Назвіть теплі течії Північного Льодовитого океану:

- а. Бразильська течія
- б. Західношпіцбергенська течія
- в. Каліфорнійська течія
- г. Норвезька течія
- д. Нордкапська течія
- е. Перуанська течія
- ж. Східно-Австралійська течія

7. Назвіть річки, які належать до басейну Північного Льодовитого океану:

- а. р. Єнісей
- б. р. Колима
- в. р. Конго
- г. р. Меконг
- д. р. Об
- е. р. Святого Лаврентія
- ж. р. Хуанхе

8. Які з цих підводних улоговин знаходяться у Північному Льодовитому океані?

- а. Гватемальська улоговина
- б. Перуанська улоговина
- в. Північноамериканська улоговина
- г. улоговина Амундсена
- д. улоговина Нансена
- е. улоговина Підводників
- ж. Чилійська улоговина

9. Які моря знаходяться у Північному Льодовитому океані?

- а. Берингове море
- б. Гренландське море
- в. Карибське море
- г. Карське море
- д. Охотське море
- е. Східносибірське море
- ж. Філіппінське море

10. Які підводні підняття знаходяться у Північному Льодовитому океані?

- а. Австрало-Антарктичне підняття
- б. Галапагоська височина
- в. Мадагаскарський хребет
- г. хребет Гаккеля
- д. хребет Ломоносова
- е. хребет Менделєєва
- ж. Чилійський хребет

Установіть правильну послідовність:

11. Розташуйте улоговини Північного Льодовитого океану у порядку збільшення їх глибини:
  - а. Баффінова улоговина
  - б. Канадська улоговина
  - в. Лофотенська улоговина
  - г. улоговина Макарова
  - д. Норвезька улоговина

12. Розташуйте арктичні моря у напрямі за годинниковою стрілкою, починаючи від нульового меридіана:
  - а. Гренландське море
  - б. море Баффіна
  - в. море Бофорта
  - г. море Лаптевих
  - д. Східносибірське море

13. Розташуйте острови Північного Льодовитого океану у напрямі за годинниковою стрілкою, починаючи від меридіана 180°:
  - а. Новосибірські о-ви
  - б. о. Гренландія
  - в. о-ви Королеви Єлизавети
  - г. о-ви Нова Земля
  - д. о-ви Північна Земля

14. Установіть хронологічну послідовність досліджень Північного Льодовитого океану:
  - а. Роберт Пірі вперше підкорив Північний полюс
  - б. С. І. Дежньов дослідив гирло Колими
  - в. Віллем Баренц, досліджуючи океан, трагічно загинув біля о-вів Нова Земля
  - г. атомохід «Арктика» доплив до Північного полюса
  - д. дирижабль «Норвегія» перелетів через Північний полюс

15. Розташуйте острови Північного Льодовитого океану у порядку збільшення їх площі:
  - а. о. Вайгач
  - б. о. Врангеля
  - в. о. Гренландія
  - г. о. Елсмір
  - д. о. Шпіцберген

Третій рівень складності

Дайте відповідь на запитання:

1. Обрахуйте протяжність (у кілометрах) Північного Льодовитого океану від північної околиці о. Гренландія до о. Котельний.

---

2. На міліметровому папері накресліть гіпсографічний профіль Північного Льодовитого океану від північного узбережжя Північної Америки до північного узбережжя Євразії (через північний полюс).

3. Розгляньте представників флори і фауни (рис. 18), укажіть їхні видові назви. Нанесіть ареали цих організмів на контурну мапу Північного Льодовитого океану.

А

Б

В

Г

Д

Е

Рис. 18. Представники флори і фауни Північного Льодовитого океану [40]

---

4. Знайдіть на мапі Північного Льодовитого океану о. Вайгач. Задайте

азимут 180° і відкладіть від неї відстань 17758 км. Знайдіть точку і назвіть її координати.

5. Нанесіть на контурну мапу Північного Льодовитого океану такі географічні об'єкти, позначте їх відповідними умовними знаками:

Моря: Баренцове, Баффіна, Біле, Бофорта, Східносибірське, Гренландське, Карське, Лаптевих, Лінкольна, Норвезьке, Чукотське.

Затоки: Гудзонова, басейн Фокс, Порсангер-фіорд, Хардангер-фіорд, Тронхеймс-фіорд, Кандалакшська, Онезька, Двінська, Мезенська, Чеська губа, Байдарацька губа, Обська губа, Гиданська губа, Пясінська, Енісейська, Хатанга, Оленьоцька, Буор-Хая, Коцебу, Амундсена, Диско, Скорсбі, Бутія.

Протоки: Дейвісова, Мак-Клур, Вайкаунт-Мелвілл, Мак-Клінток, Барроу, Ланкастер, Хінлопен, Карські Ворота, Маточкін Шар, Югорський Шар, Вількіцького, Саннікова, Шокальського, Лонга.

Півострова: Кольський, Канін, Ямал, Гиданський, Таймир, Чукотський, Бутія, Мелвілл, Тазовський, Унгава.

Острови: Канадський Арктичний архіпелаг, Ісландія, Гренландія, Ян-Майєн, Ведмежий, Шпіцберген, Земля Франца Йосипа, Соловецькі, Колгуєв, Вайгач, Візе, Ушакова, Усамітнення, Кірова, Північна Земля, Нова Земля, Ведмежі, Новосибірські, Айон, Врангеля, Лофотенські.

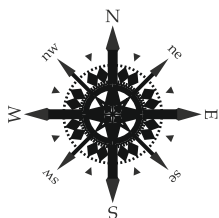
Улоговини: Нансена, Амундсена, Підводників, Канадська (Бофорта), Норвезька, Лофотенська, Макарова, Баффінова.

Підводні хребти, височини, пороги: хребти Гаккеля, Ломоносова, Менделєєва, Мона, Кніповича; Чукотське підняття, Фареро-Ісландський поріг, Норвезьке плато (Ворінг), плато Єрмак, Ісландське плато.

Жолоби: Святої Анни, Франц-Вікторія, Вороніна, Новоземельський.

Льодові масиви: Карський, Новоземельський, Таймирський, Айонський.

Основні течії: холодні: Східногренландська, Трансарктична; теплі: Західношпіцбергенська, Норвезька, Нордкапська, Мурманська, Новоземельська, Бофорта.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Атлас вчителя / редкол.: Ж. Бонк, І. Дрогушевська, І. Європіна та ін. Київ: ДНВП «Картографія», 2010. 328 с.
2. Атлас світу / редкол.: В. О. Гречаний та ін. Київ: НВП «Картографія», 1997. 48 с.
3. Атлас світу / редкол.: Т. О. Ремізовська та ін. Київ: НВП «Картографія», 1999. 216 с.
4. Барановська О. В. Фізична географія материків та океанів: навч. посіб.: у 2 ч. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. Ч. 1: Світовий океан, Африка, Австралія, Океанія, Південна Америка. 306 с.
5. Барановська О. В. Фізична географія материків та океанів: навч. посіб.: у 2 ч. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2018. Ч. 2: Північна Америка та Євразія. 378 с.
6. Будз М. Д. Короткий термінологічний словник-довідник з фізичної географії материків і океанів: навч. посіб. Рівне, 2006. 80 с.
7. Вихованець Г. В., Гижко Л. В., Орган Л. В. Фізична географія материків і океанів: навч.-метод. посіб. Одеса: ОНУ, 2021. 208 с.
8. Волошин І. І., Чирка В. Г. Географія Світового океану: навч. посіб. для вчителів. Київ: Перун, 1996. 224 с.
9. Гаврилюк В. С. Північна Америка. Фізико-географічна характеристика: навч. посіб. Київ: Вища школа, 1971. 143 с.
10. Гаврилюк В. С. Фізична географія Південної Америки: навч. посіб. Київ: Вища школа, 1993. 135 с.
11. Галицький В. І. Географічні відкриття, дослідження і дослідники. Київ: Радянська школа, 1988. 239 с.
12. Географія материків та океанів: навч. посіб. / уклад. О. Лаврик. 2-ге вид., перероб. і доп. Житомир, 2021. 231 с.
13. Географія. URL: <https://geoknigi.com/> (дата звернення: 21.06.2023).
14. Географія. Інтерактивні атласи. URL: <https://geoknigi.comhttps://new.osvitanet.com.ua/heohrafiia> (дата звернення: 21.06.2023).
15. Географія. Інтерактивні карти. URL: <https://new.osvitanet.com.ua/interactive-maps/> (дата звернення: 21.06.2023).
16. Гудзевич А. В. Регіональна фізична географія (Європа та Азія): навч. посіб. Вінниця: Віндрук, 2005. 464 с.
17. Кирилюк С. М., Холявчук Д. І. Фізико-географічна номенклатура Африки (берегова лінія): навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2022. 228 с.
18. Ковалишин Д. І. Практикум з фізичної географії материків і океанів. Тернопіль: Підручники і посібники, 1999. 88 с.
19. Корнєєв В. П. Історія вивчення материків і океанів. Кам'янець-Подільський: Абетка НОВА, 2004. 308 с.
20. Костів Л. Я. Фізична географія материків та океанів. Африка: навч.-метод. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 184 с.
21. Міхелі С. В. Фізична географія Євразії: навч. посіб. Київ: Перун,

2019. 286 с.

22. Міхелі С. В. Фізична географія Північної Америки: навч. посіб. Київ: Перун, 2019. 284 с.

23. Панасенко Б. Д. Фізична географія материків та океанів: в 2 ч. Вінниця: Гіпаніс. 2001. 410 с.

24. Панасенко Б. Д. Фізична географія материків та океанів: навч. посіб.: в 2 ч. Вінниця: Гіпаніс, 2005. Ч. 2: Євразія. 510 с.

25. Половина І. П. Фізична географія Європи: навч. посіб. Київ: АртЕК, 1998. 272 с.

26. Регіональна фізична географія поверхні Землі: навч. посіб.: у 2 ч. / [Д. Ковалишин, О. Волік, П. Дем'янчук та ін.]; за ред. М. Я. Сивого. Тернопіль: Підручники і посібники, 2013. 512 с.

27. Стадник О. Г. Відкриття й дослідження материків Землі. Харків: Основа, 2010. 96 с.

28. Фізична географія материків та океанів: метод. реком. / уклад.: О. Д. Лаврик. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2021. 73 с.

29. Фізична географія материків та океанів: у 2 т. / [П. Г. Шищенко, О. В. Аріон, В. В. Удовиченко та ін.]; за ред. П. Г. Шищенка. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2009. Т. 1: Азія. 643 с.

30. Фізична географія материків та океанів : у 2 т. / [П. Г. Шищенко, О. В. Аріон, В. В. Удовиченко та ін.]; за ред. П. Г. Шищенка. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2009. Т. 2: Європа. 464 с.

31. Фізична географія. Geograf. URL: <http://www.geograf.com.ua/physical/> (дата звернення: 21.06.2023).

32. Щербань М. І. Клімати земної кулі. Київ: Радянська школа, 1986. 234 с.

33. Climate data for cities worldwide. URL: <https://en.climate-data.org> (accessed: 21.06.2023).

34. Google Планета Земля. URL: <https://www.google.com.ua/intl/uk/earth/> (дата звернення: 21.06.2023).

35. Gregory K. J. The nature of physical geography. London : Edward Arnold, 1985. 262 p.

36. Klimadiagramme weltweit. URL: <http://www.klimadiagramme.de/> (accessed: 21.06.2023).

37. Marsh W. M., Kaufman M. M. Physical Geography: Great Systems and Global Environments. Cambridge University Press, 2012. 720 p.

38. Pidwirny M. Fundamentals of Physical Geography. 2nd ed. 2006. URL: <http://www.physicalgeography.net/fundamentals/contents.html/> (accessed: 21.06.2023).

39. Wegener A. The Origin of Continents and Oceans. Chelmsford: Courier Corporation, 1966. 246 p.

40. Wikipedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page/ (accessed: 21.06.2023).

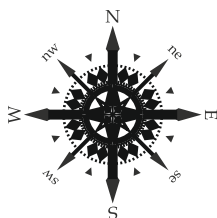
41. World regional geography. URL: <https://open.lib.umn.edu/worldgeography/chapter/1-1-geography-basics/> (accessed: 21.06.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

Перелік умовних скорочень

арх.	- архіпелаг (біля власної назви)
вдсп.	- водоспад
влк.	- вулкан
г.	- гора (біля власної назви)
зх. д.	- західна довгота
м.	- місто (біля власної назви)
оз.	- озеро
о., о-ви	- острів, острови (біля власної назви)
п-ів	- півострів
пд. ш.	- південна широта
пн. ш.	- північна широта
р.	- річка (біля власної назви)
сх. д.	- східна довгота

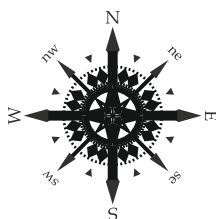

Додаток Б

Таблиця Б1

Довжина дуг паралелей і меридіанів у кілометрах

Ши- рота °	Довжина 1° дуги		Ши- рота °	Довжина 1° дуги		Ши- рота °	Довжина 1° дуги	
	Пара- лелі	Мери- діана		Пара- лелі	Мери- діана		Пара- лелі	Мери- діана
0	111,3	110,6						
1	111,3	110,6	31	95,5	110,9	61	54,1	111,4
2	111,3	110,6	32	94,5	110,9	62	52,4	111,5
3	111,2	110,6	33	93,5	110,9	63	50,7	111,5
4	111,1	110,6	34	92,4	110,9	64	48,9	111,5
5	110,9	110,6	35	91,3	111,0	65	47,2	111,5
6	110,7	110,6	36	90,2	111,0	66	45,4	111,5
7	110,5	110,6	37	89,0	111,0	67	43,6	111,5
8	110,2	110,6	38	87,8	111,0	68	41,8	111,5
9	110,0	110,6	39	86,6	111,0	69	40,0	111,6
10	109,6	110,6	40	85,4	111,0	70	38,2	111,6
11	109,3	110,6	41	84,1	111,1	71	36,4	111,6
12	108,9	110,6	42	82,9	111,1	72	34,5	111,6
13	108,5	110,6	43	81,5	111,1	73	32,6	111,6
14	108,0	110,6	44	80,2	111,1	74	30,8	111,6
15	107,6	110,7	45	78,8	111,1	75	28,9	111,6
16	107,0	110,7	46	77,5	111,2	76	27,0	111,6
17	106,5	110,7	47	76,1	111,2	77	25,1	111,6
18	105,9	110,7	48	74,6	111,2	78	23,2	111,7
19	105,3	110,7	49	73,2	111,2	79	21,3	111,7
20	104,6	110,7	50	71,7	111,2	80	19,4	111,7
21	104,0	110,7	51	70,2	111,3	81	17,5	111,7
22	103,3	110,7	52	68,7	111,3	82	15,5	111,7
23	102,5	110,8	53	67,1	111,3	83	13,6	111,7
24	101,8	110,8	54	65,6	111,3	84	11,7	111,7
25	101,0	110,8	55	64,0	111,3	85	9,7	111,7
26	100,1	110,8	56	62,4	111,4	86	7,8	111,7
27	99,3	110,8	57	60,8	111,4	87	5,8	111,7
28	98,4	110,8	58	59,1	111,4	88	3,9	111,7
29	97,4	110,8	59	57,5	111,4	89	1,9	111,7
30	96,5	110,9	60	55,8	111,4	90	0	111,7

Додаток В

Пояснення розв'язку окремих завдань

Рис. В1. Структура кліматограми

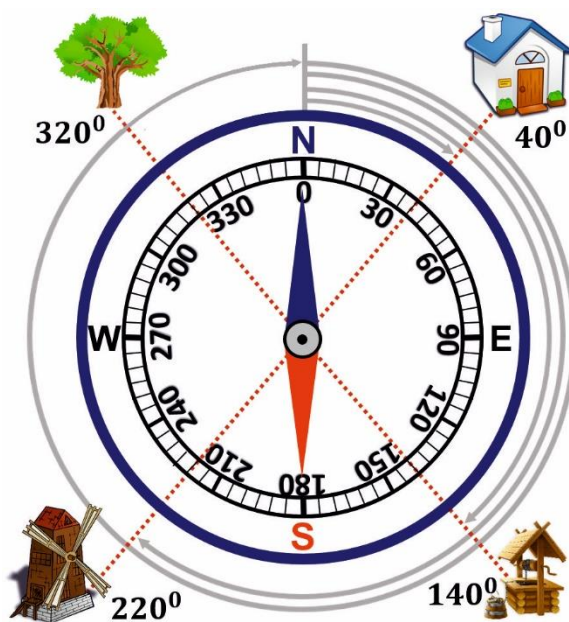

Рис. В2. Визначення азимутів

Навчально-методичне видання

Олександр ЛАВРИК

Тамара АНДРІЙЧУК

Руслана ВЛАСЕНКО

*Тестові завдання для самоконтролю
та самостійної роботи
з обов'язкової освітньої компоненти*

«ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ МАТЕРИКІВ І ОКЕАНІВ»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Видається в авторській редакції